

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Petra Machová

**Ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a
mladistvých v rozhodovací praxi RRTV a judikatuře správních
soudů**

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých v rozhodovací praxi RRTV a judikatuře správních soudů“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 29. 3. 2018

Petra Machová

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce doc. JUDr. Olze Pouperové, Ph.D., za cenné připomínky, ochotu, pomoc a odborné vedení při zpracování diplomové práce.

Obsah

Obsah	4
Seznam použitých zkratk	5
Úvod	6
1 Právní rámec regulace na úseku ochrany dětí a mladistvých v mediálním právu a výklad souvisejících pojmů	8
1.1 Ústavněprávní a mezinárodně právní aspekty na úseku médií a ochrany dětí a mladistvých v působení médií.....	8
1.2 Zákonná a evropská regulace médií a související pojmy.....	11
1.2.1 Lineární služby – televizní a rozhlasové vysílání.....	12
1.2.2 Nelineární služby na vyžádání	13
1.2.3 Obchodní sdělení.....	14
2 Odpovědnost mediálních subjektů ve vztahu k ochraně fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých	15
2.1 Obecně k odpovědnosti médií.....	15
2.1.1 Etické kodexy jako doplňky zákonné odpovědnosti.....	16
2.2 Subjekty podléhající odpovědnosti za obsah vysílání	18
2.3 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání jako orgán následného dozoru	20
3 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o vysílání v rozhodování Rady a v judikatuře správních soudů	22
3.1 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. e) zákona o vysílání.....	22
3.2 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. g) zákona o vysílání.....	26
3.2.1 Kriminální seriály	26
3.2.2 Reportáže ve zpravodajských a jiných televizních pořadech	29
3.2.3 Filmy a seriály	30
3.2.4 Upoutávky a rozhlasové vysílání.....	32
3.3 Přehled vybraných rozhodnutí a judikatury týkající se fenoménu Reality-show.....	34
3.4 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. j) zákona o vysílání.....	37
4 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o AVMSV a dle ustanovení o regulaci obchodního sdělení v rozhodování Rady a v judikatuře správních soudů	39
4.1 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o audiovizuálních službách na vyžádání	39
4.2 Ochrana dětí a mladistvých ve vztahu k obchodnímu sdělení.....	41
4.2.1 Obecná ochrana dětí a mladistvých ve vztahu k obchodnímu sdělení.....	41
4.2.2 Reklama na alkoholické nápoje	43
4.2.3 Obchodní sdělení týkající se erotických služeb, výrobků a doplňků stravy na podporu sexuální výkonnosti	44
4.2.4 Reklama na hazardní hry	45
4.2.5 Ostatní ustanovení na ochranu dětí a mladistvých ve vztahu k reklamě.....	46
4.2.6 Shmutí.....	47
Závěr	48
Seznam použitých zdrojů	50
Abstrakt	57
Abstract	58
Klíčová slova	59
Key words	59

Seznam použitých zkratk

AVMSV	Audiovizuální mediální služba na vyžádání
ESLP	Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku
Listina, LZPS	Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
přestupkový zákon	zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
Rada	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
s. ř. s.	zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
správní řád	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ÚLPZS, Úmluva	Sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících
Úmluva o právech dítěte	Sdělení č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte
Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o regulaci reklamy	zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o vysílání	zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZAMSV	zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Dnešní svět je hektický. Orientovat se ve světě plném informačních technologií, reklam a médií¹, které nás dennodenně obklopují je přinejmenším obtížné. O to obtížnější je v takové situaci vyrůstat. Jako příslušník generace, která vyrostla ve svobodné společnosti plné nových komerčních médií, je mi tato situace velmi blízká, a proto jsem se rozhodla tuto svou diplomovou práci věnovat právě tématu ochrany těch nejzranitelnějších a nejtvárnějších konzumentů mediálního obsahu televizí a rádií² – dětí a mladistvých.

Mohlo by se zdát, že s dnešním rozmachem internetu nemá již televize a rozhlas takový vliv na utváření veřejného mínění. Opak je ale pravdou, kdy dle průzkumů³ je sledování televize nadále jednou z nejrozšířenějších aktivit, které se lidé věnují ve svém volném čase.⁴ Naopak s rozvojem internetu a chytrých telefonů je jednodušší se dostat k obsahu i novými způsoby, a to prakticky kdekoliv. Do popředí se tedy dostává také sledování televize na internetu, ale i nelineární služby na vyžádání, jejichž úprava je v českém právním řádu poměrně novinkou.⁵

Otázka regulace médií má také ústavněprávní rozměr. Omezit svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze dle Listiny, jen za určitých podmínek.⁶ Regulace chránící dětské a mladistvé obecnost, jakkoliv na první pohled opodstatněná, pak musí také naplňovat tyto podmínky.

Kromě vymezení právního rámce bude nezbytné na začátku vymezit základní pojmy související s ústředním tématem této práce. Dále bude přiblížena odpovědnost ve vztahu k obsahu a nelze nezmínit Radu pro rozhlasové a televizní vysílání jako dozorčí orgán nad tímto obsahem.

Následně se budu v ústřední části zabývat jednotlivými povinnostmi provozovatelů ve vztahu k ochraně fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých, tak, jak je ukládají jednotlivé předpisy a jak název této práce již napovídá, zaměřím se na rozhodovací činnost Rady a judikaturu správních soudů, které mají pravomoc přezkoumávat rozhodnutí Rady. V této části se tedy bude prolínat popisný styl, kdy přiblížím obsah jednotlivých rozhodnutí a judikátů, s následnou analýzou, při které se pokusím vysledovat určité tendence a širší souvislosti

---

¹ Pro definici médií viz MORAVEC, Ondřej. *Mediaální právo v informační společnosti*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013, s. 12–15.

² Mezi formy medií se řadí i další zde nezmíněné, zejména tisk. Vzhledem k zaměření této práce se však budu zabývat pouze rozhlasovým a televizním vysíláním a dotknou se i audiovizuálních služeb na vyžádání. Důvod je velmi prostý, jelikož Rada je regulátorem pouze v těchto oblastech a pouze v těchto tedy vydává rozhodnutí, na která je tato práce zaměřena.

³ MANA, Martin. Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor 2016. *Lidé a společnost*, 2017, roč. 8, s. 39–49.

⁴ Tamtéž, s. 46.

⁵ zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů

⁶ čl. 17, odst. 4 usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

v rozhodovací praxi za použití metod indukce a dedukce a generalizace. Zaměřím se na to, jak rozhodovací praxe a judikatura přispívá k výkladu neurčitých právních pojmů. Cílem práce bude tedy seznámení s aktuální úpravou chránící děti a mladistvé ve vztahu k vysílání, obchodní sdělením a audiovizuálním službám na vyžádání, a to zejména v kontextu judikatury dotvářející tuto úpravu.

Co se týče současného stavu poznání, většina autorů se problematiky regulace obsahu ve vztahu k fyzickému, psychickému a mravnímu vývoje dětí a mladistvých pouze dotýká, či nastiňuje v jednotlivých kapitolách⁷ a to zejména pouze ve vztahu k povinnostem vymezených zákonem o vysílání. Z tohoto důvodu bych se touto prací chtěla cíleně zabývat danou problematikou jako ústředním tématem, a to i ve vztahu k regulaci reklamy a AVMSV.

Jelikož je rozhodovací praxe fenoménem, který se neustále vyvíjí, nelze touto prací postihnout rozhodování do budoucna, a tudíž nebude ani v následujících letech plně vyčerpáno. Z rozhodovací praxe lze vysledovat, že ne vždy rozhodnutí Rady obstojí v soudním přezkumu, a to zejména z toho důvodu, že bývá nejasné a nepřesné.⁸ Do budoucna by bylo jistě vhodné, aby podíl těchto pochybení byl co nejnižší a provozovatelé měli důvodnou obavu o uložení pokuty a dopouštěli se tak porušení ustanovení chránící děti a mladistvé co nejméně. Pokud se zaměříme na otázku právní úpravy *de lege ferenda*, osobně se přikláním k tomu, aby byl i v České republice zaveden systém tzv. labellingu, který je standardem ve většině evropských zemí a pomáhá k efektivnější ochraně dětí a mladistvých před nevhodnými programy.⁹

---

⁷ Např. MORAVEC: *Mediální právo...*, s. 253 – 260. POUPEROVÁ, Olga. *Regulace médií*. 1. vydání. Praha: Leges, 2010, s. 206 – 215. NOVÁKOVÁ, Eva, JANDOVÁ Venuše. *Reklama a její regulace*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, 2006, s. 64 – 66. ROZEHNAL, Aleš. *Mediální právo*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, s. 326 – 328 s.

⁸ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2011, sp. zn. 3 As 10/2011, podle něhož sice posuzované rozhodnutí Rady obstálo, avšak soud vytkl nejasnost a nepřesnost v pořadí již 2. rozhodnutí Rady v téže věci na s. 7.

⁹ *Protection of Minors in the Audiovisual Media Services: Trends & Practices (ERGA report)* [online]. ERGA, 19. dubna 2017 [cit. 15. února 2018]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc_id=44167>.

1 Právní rámec regulace na úseku ochrany dětí a mladistvých v mediálním právu a výklad souvisejících pojmů

1.1 Ústavněprávní a mezinárodně právní aspekty na úseku médií a ochrany dětí a mladistvých v působení medií

At' už začneme zkoumat jakoukoliv právní disciplínu, obor či odvětví, vždy se musíme nejdříve zabývat prameny práva oblast upravující. Zastřešujícími prameny, na které narazíme v právu kdekoliv bude bezesporu vždy dvojice Ústava a Listina. Nejinak je to i v právu mediálním,¹⁰ které má velmi blízké vazby jak na oblast práva ústavního, tak práva správního.

Z hlediska Ústavy je (nejen) pro mediální právo klíčový čl. 10, který stanoví vázanost České republiky mezinárodními smlouvami. V případě rozporu mezi smlouvou mezinárodní a zákonem, jsou soudy povinny aplikovat ustanovení mezinárodní smlouvy, avšak pouze tam, kde mezinárodní smlouva stanoví přímá práva a povinnosti jednotlivým subjektům.¹¹ Pokud by nebylo ustanovení aplikováno, bylo by to v rozporu s čl. 1 odst. 2 Ústavy, který stanoví že Česká republika musí plnit závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodních smluv.

Článek 10 Ústavy se v původním znění¹² zabýval pouze závazností smluv chránících lidská práva a základní svobody, které měly přednost před zákonem. I po novele¹³ si mezinárodní smlouvy o lidských právech zachovávají své specifické postavení, což vyslovil Ústavní soud v několika svých rozhodnutích, poprvé v nálezu č. 80/2002 Sb., podle nějž „*rozsah pojmu ústavní pořádek nelze vyložit toliko s ohledem na čl. 112 odst. 1 Úst, nýbrž i vzhledem k čl. 1 odst. 2 Úst, a do jeho rámce zahrnout i ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách.*“¹⁴ Podle Ústavního soudu a současné praxe tedy může Ústavní soud na základě rozporu ustanovení mezinárodní smlouvy o LPZS a zákona, zrušit předmětné ustanovení zákona dle čl. 87 odst. 1 písm. a) a b) Ústavy.

Aspekty zvláštní ochrany dětí a mladistvých najdeme jak v těchto lidskoprávních mezinárodních smlouvách, tak ve vnitrostátním ústavním pořádku, konkrétně v Listině základních práv a svobod, jež v čl. 32, odst. 1, věta druhá stanoví, že je zaručena zvláštní ochrana dětí a mladistvých. Podle odst. 6 stejného článku je pak na zákonodárci, aby zákonem stanovil

¹⁰ Pro definici mediálního práva viz např. KROUPA, Jiří a kol. *Mediální právo*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2009, s. 22 an.

¹¹ MIKULE, Vladimír, SUCHÁNEK, Radovan. In SLÁDEČEK, Vladimír (ed). *Ústava České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 127 – 128 (d. 10 Ústavy).

¹² čl. 10 Ústavy, ve znění ústavního zákona č. 1/1993 Sb. účinném ke dni 31. května 2002: „*Ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, jsou bezprostředně závazné a mají přednost před zákonem.*“

¹³ ústavní zákon č. 395/2001 Sb., kterým se mění ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

¹⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 25. června 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01, s. 10-11.

podrobnosti.¹⁵ V oblasti mediální je to dle *lege lata* několik zákonů, jež budou popsány v následující podkapitole.

Úmluva o právech dítěte je mezinárodní smlouvou, ve které se státy zavazují chránit děti, jakožto skupinu, která zasluhuje speciální ochrany ve světle ostatních mezinárodních smluv o lidských právech, a to mj. z důvodu, že „*dítě pro svou tělesnou a duševní nezralost potřebuje zvláštní záruky, péči a odpovídající právní ochranu před narozením i po něm*“, jak stanoví ve své Preambuli. Dítětem se dle této úmluvy rozumí každý člověk, který je mladší osmnácti let.¹⁶ Z pohledu mediálního práva, je stěžejní čl. 17, který v souhrnu stanovuje právo dětí na svobodný přístup k informacím. Tyto informace by podle úmluvy měly mj. přispívat k rozvoji sociálního, duchovního a mravního blaha dítěte a také jeho tělesného a duševního zdraví.¹⁷

Dále je v mezinárodní oblasti zásadní čl. 12 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Konkrétním provedením této ochrany v rámci práva Rady Evropy je Evropská úmluva o přeshraniční televizi,¹⁸ která výslovně chrání děti a mládež v čl. 7 odst. 2 a čl. 11 odst. 3, ve kterých stanovuje povinnosti provozovatelům vysílání a šířitelům reklam. Podle důvodové zprávy k této Úmluvě, je toto ustanovení inspirováno Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a mělo by být vykládáno i ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva,¹⁹ a to zejména ve světle čl. 10 ÚLPZS chránící svobodu projevu.²⁰

Svoboda projevu je právem kolidujícím s ochranou dětí a mladistvých, protože pokud zákonodárce sleduje zájem na ochraně fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých a z toho důvodu reguluje obsah vysílání, určitým způsobem tím omezuje výkon práva na svobodu projevu. Podle J. Filipa je svoboda projevu institucionální zárukou existence sdělovacích prostředků.²¹ Ve vnitrostátní úpravě najdeme garanci svobody projevu v čl. 17 Listiny. Odst. 4 tohoto článku stanoví možnost omezení svobody projevu za určitých podmínek. Z materiálního hlediska se musí jednat o „*opatření v demokratické společnosti nezbytné*“, z formálního pak musí být omezení vymezeno zákonem a dále musí spadat do taxativního výčtu²² stanoveného Listinou. Úmluva v čl. 10, odst. 2 stanoví obdobné podmínky, avšak jejich výčet je širší, což může způsobit určité aplikační problémy. K problematice omezování svobody projevu a jednotlivých

---

¹⁵ čl. 32, odst. 6 Listiny

¹⁶ Tamtéž, čl. 1.

¹⁷ Tamtéž, čl. 17.

¹⁸ sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 57/2004 Sb. m. s., o Evropské úmluvě o přeshraniční televizi ve znění Protokolu pozměňujícího Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi

¹⁹ *Explanatory Report to the European Convention on Transfrontier Television* [online]. COUNCIL OF EUROPE PORTAL, 15. ledna 2015 [cit. 15. února 2018]. Dostupné na <<https://rm.oe.int/16800db348>>, bod 156.

²⁰ Tamtéž, bod 159.

²¹ FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. 2. vydání. Brno: MU Brno, 2001, s. 129.

²² „*Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.*“

odlišností mezi úpravou vnitrostátní a Úmluvou pouze odkáží na M. Bartoně, který se problematikou podrobně zabývá v jedné ze svých publikací.²³

Shrneme-li výše uvedené, je zřejmé, že Česká republika je povinna zaručit svobodu projevu a nezasahovat do jejího výkonu nad míru „v demokratické společnosti nezbytné“. Zároveň je však vázána mezinárodními smlouvami a svými ústavními předpisy chránit děti a mladistvé. To je umožněno ve vztahu ke svobodě projevu tím, že tato může být omezena zákonem z důvodu ochrany veřejného zdraví a mravnosti.²⁴ Pokud se svoboda projevu a ochrana dětí a mladistvých v oblasti médií dostane do střetu, stojí proti sobě dle judikatury dva protichůdné zájmy, které jsou však na stejné úrovni. Je pak úkolem soudu tyto dva zájmy vyvážit v kontextu proporcionality.²⁵

---

²³ BARTOŇ, Michal. *Svoboda projevu a její meze v právu ČR*. 1. vydání. Praha: Linde, 2002, s. 19-37.

²⁴ Úmluva užívá označení „zdraví nebo morálka“.

²⁵ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2008, sp. zn. 6 As 70/2007

1.2 Zákonná a evropská regulace médií a související pojmy

Vnitrostátní regulace na úseku médií, je silně ovlivněna evropským právem. Podle některých autorů není evropská regulace, ani tak inspiračním zdrojem pro předpisy vnitrostátní, nýbrž spíše doslovnou implementací směrnice do vnitrostátního práva.²⁶ Audiovizuální služby, dříve pouze televizní vysílání, byly na evropské úrovni až do roku 2010 upraveny tzv. směrnicí o „televizi bez hranic“²⁷ S příchodem internetu a nových technologií přistoupila Evropská unie k regulaci i nových služeb na vyžádání směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU, o audiovizuálních mediálních službách.²⁸

Podle této směrnice se dle ustanovení čl. 1, odst. 1, písm. a) audiovizuální mediální službou rozumí: „(i) služba ve smyslu článků 56 a 57 Smlouvy o fungování Evropské unie, za kterou nese redakční odpovědnost poskytovatel mediálních služeb a jejímž hlavním účelem je poskytování pořadů široké veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo vzdělávání prostřednictvím sítí elektronických komunikací ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2002/21/ES. Touto audiovizuální mediální službou je buď televizní vysílání definované v písmenu e) tohoto článku, nebo audiovizuální mediální služba na vyžádání definovaná v písmenu g) tohoto článku a (ii) audiovizuální obchodní sdělení.“

Z toho vyplývá, že směrnice rozeznává tři druhy audiovizuálních služeb. Je jím televizní vysílání, jakožto lineární služba, proti které stojí nelineární služby, jinak označované také jako mediální služby na vyžádání. Vedle těchto dvou služeb upravuje směrnice i audiovizuální obchodní sdělení, tedy reklamu, sponzorství, teleshopping a umístění produktu.²⁹

Ve vnitrostátním právu je situace poněkud komplikovanější, jelikož každá z těchto služeb je upravena samostatným zákonem. Obchodní sdělení jako takové upravuje zákon o regulaci reklamy,³⁰ který se však nesoustředí pouze na obchodní sdělení audiovizuální. Situace v oblasti obchodních sdělení je dále komplikována podvojnou úpravou, kdy zákon o vysílání i ZAMSV stanovují další povinnosti provozovatelů televizního a rozhlasového vysílání a poskytovatelům AVMS na vyžádání ve vztahu k obchodním sdělením a na některých místech dokonce kopíruje úpravu zákona o regulaci reklamy.³¹

---

²⁶ MORAVEC: *Mediální právo...*, s. 117.

²⁷ Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách).

²⁹ Tamtéž. čl. 1, odst. 1, písm. h).

³⁰ zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

³¹ Srov. § 52 zákona o vysílání vs. § 4 zákona o regulaci reklamy.

Co se týče nelineárních služeb na vyžádání, zákonodárce nepřistoupil při provedení směrnice pouze k novelizaci již existujícího zákona o vysílání a zavedení pojmu nelineárních služeb do tohoto zákona, ale přijal nový zákon o audiovizuálních službách na vyžádání, přičemž důvodová zpráva počítala pouze s tímto řešením.³² Proč zákonodárce nepřistoupil pouze k novelizaci se můžeme tak jenom domnívat. Jedním z možných vysvětlení je, že nechtěl zavádět nelineární audiovizuální služby do zákona o vysílání, jelikož tento se kromě audiovizuálního vysílání zabývá i vysíláním rozhlasovým, na něž se směrnice nevztahuje. Vzniká zde tak určitá nerovnost mezi poskytovateli rozhlasového vysílání a poskytovateli rozhlasového vysílání online. Odůvodnění této nerovnosti spatřuje O. Pouperová kromě formálního hlediska v tom, že rozhlasové vysílání nemá tak výrazný vliv na posluchače a regulace obsahu tudíž není v této souvislosti opatřením v demokratické společnosti nezbytným ve smyslu ustanovení Listiny a Úmluvy.³³

Ze zákonů, kterým budeme věnovat pozornost zbývá již zmiňovaný zákon o vysílání, který byl provedením směrnice výrazně novelizován. Aby byly důsledně odlišeny služby lineární upravené tímto zákonem a služby nelineární upravené zákonem o AVMS, obsahují oba zákony speciální definice těchto pojmů, a to i negativní. V následujících podkapitolách si tyto služby definujeme, jelikož s nimi bude tato práce dále více či méně pracovat.

1.2.1 Lineární služby – televizní a rozhlasové vysílání

Lineární služby, jak již bylo řečeno výše, upravuje zákon o vysílání. Rozumí se jimi rozhlasové a televizní vysílání, které zákon definuje jako „*poskytování pořadů a dalších částí vysílání uspořádaných v rámci programu, včetně služeb přímo souvisejících s programem, provozovatelem vysílání veřejnosti prostřednictvím sítí elektronických komunikací a v podobě chráněné nebo nechráněné podmíněným přístupem za účelem simultánního sledování pořadů a dalších částí vysílání.*“³⁴

U lineárních služeb je podstatné, že divák či posluchač nemůže ovlivnit to, jak jeho programová skladba bude vypadat, ani jak započne.³⁵ Zákon dále uvádí negativní vymezení v § 2 odst. 3. Z působnosti zákona je navíc výslovně vyloučeno rozhlasové vysílání prostřednictvím internetu (srov. § 2 odst. 4 zákona o vysílání), pro něž zákon využívá termín „*zvláštní přenosový systém*“.³⁶ Do působnosti tohoto zákona tedy patří jak televizní vysílání šířené klasickým terestrickým způsobem, příp. satelitní vysílání, tak vysílání šířené prostřednictvím internetu.

³² Vládní návrh zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání). Důvodová zpráva [online]. Aplikace o/dok, 21. srpna 2009 [cit. 4. února 2018]. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RACK7V59YTVL>>, s. 57 an.

³³ POUPEROVÁ: *Regulace médií...*, s. 77-78.

³⁴ § 2 odst. 1, písm. a) zákona o vysílání

³⁵ POUPEROVÁ: *Regulace médií...*, s. 51.

³⁶ § 12 odst. 3, písm. c) zákona o vysílání.

Naopak rozhlasové vysílání spadá pod regulaci tohoto zákona, jen pokud je šířeno klasickým analogovým, popř. digitálním vysíláním.

1.2.2 Nelineární služby na vyžádání

Nelineární služby se odlišují od lineárních tak, že sám divák určuje, kdy a jaký obsah si konkrétně prohlédne a spustí. Audiovizuální mediální služby na vyžádání (on demand) jsou podmíněny existencí internetových archivů, tj. nabídky pořadů dostupných na internetu ke zhlédnutí.³⁷ ZAMSV je definuje v § 2 odst. 1, písm. a) jako „*službu informační společnosti, za kterou má redakční odpovědnost poskytovatel audiovizuální mediální služby na vyžádání a jejímž hlavním cílem je poskytování pořadů veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo vzdělávání, a která umožňuje sledování pořadů v okamžiku zvoleném uživatelem a na jeho individuální žádost na základě katalogu pořadů sestaveného poskytovatelem audiovizuální mediální služby na vyžádání (dále jen „katalog pořadů“)*“. Také ZAMSV poskytuje negativní vymezení audiovizuální mediální služby na vyžádání, přičemž ust. § 2 odst. 2 ZAMSV kopíruje negativní vymezení televizního vysílání. Za tyto se tedy nepovažuje služba či vysílání, které nemá povahu činnosti především hospodářské nebo která nesoutěží s televizním vysíláním, které není určeno k příjmu veřejností, jehož hlavním účelem není poskytování pořadů, které nemůže přímo nebo nepřímo přijímat veřejnost v žádném členském státě Evropské unie prostřednictvím zařízení technicky způsobilého k individuálně volitelné reprodukci audiovizuální mediální služby na vyžádání, které je dostupné v obchodní síti.

Definiční znaky, které musí audiovizuální služba na vyžádání splňovat jsou podle Pouperové veřejnost, individuální požadavek, nelineárnost, hospodářský charakter služby, konkurence televiznímu vysílání, poskytování pořadů a redakční odpovědnost poskytovatele. Všechny uvedené znaky přitom musí být splněny kumulativně.³⁸ Moravec vymezuje tyto znaky obdobně, kdy lze obsahovou zaměřenost pořadů na informování, zábavy nebo vzdělávání uživatelů zřejmě podřadit pod konkurenci (schopnost) televiznímu vysílání. Naopak nelineárnost a individuální požadavek spojuje Moravec pod jeden znak „*sledování pořadů na individuální žádost uživatele v okamžiku zvoleném uživatelem*.“ Je tedy zřejmé, že jsou tyto dva znaky úzce provázány, tedy to, že uživatel provede individuální žádost např. kliknutím na odkaz, zároveň určuje počátek běhu pořadu pro něj samotného, čímž je splněn požadavek nelineárnosti.³⁹ Nelineárnost pořadu, tedy že počátek si vybírá uživatel, musí být splněn v převážné většině případů, ale nemusí platit pokaždé, výjimkou mohou být např. přímé přenosy.⁴⁰

³⁷ POUPEROVÁ, Olga. Audiovizuální mediální služby na vyžádání. *Právní rozhledy*, 2011, roč. 19, č. 10, s. 350 – 376.

³⁸ Tamtéž, s. 350 an.

³⁹ MORAVEC: *Mediální právo...*, s. 118 – 119.

⁴⁰ WÜNSCHOVÁ PUJMANOVÁ, Alexandra. *Zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání: se souvisejícími dokumenty, formuláři, doporučenými postupy a metodickými výklady: komentář*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, 2012, s. 21.

1.2.3 Obchodní sdělení

Posledním pojmem, kterým se budeme zabývat je obchodní sdělení. Zákon o regulaci reklamy definuje zvláště reklamu (§ 1 odst. 2) a sponzorování (§ 1 odst. 4). Dále stanoví, že na zadavatele, zpracovatele a šířitele reklamy se stanoví stejné povinnosti v případě teleshoppingu.⁴¹ Definice reklamy podle tohoto zákona je však rozšířena na rozdíl od směrnice na šíření jakýmkoliv komunikačními médii, tedy např. i reklama tištěná. Nás však bude zajímat jen reklama umístěvaná ve vysílání či v rámci AVMSV. Zákon o vysílání definuje v § 2 odst. 2, písm. a) obchodní sdělení obdobně jako směrnice, tedy jako *reklamu, teleshopping a sponzorování a v případě televizního vysílání rovněž umístění produktu nebo jinou obrazovou sekvenci se zvukem nebo bez zvuku, která je určena k přímé nebo nepřímé propagaci zboží nebo služeb osoby vykonávající hospodářskou činnost, popřípadě jejího obrazu na veřejnosti, a která doprovází pořad nebo je do pořadu zahrnuta za úplaty nebo obdobnou protihodnotu nebo za účelem vlastní propagace*. ZAMS SV pak přebírá definici obchodního sdělení ze směrnice doslovně.⁴² Oba zákony pak obsahují ustanovení,⁴³ podle nichž se při regulaci reklamy postupuje dle zákona o regulaci reklamy, pokud nestanoví jinak. Toto pravidlo je tedy výrazem speciality těchto zákonů vůči zákonu o regulaci reklamy a v případě odlišné úpravy, musí být použito tohoto zákona speciálního.⁴⁴

---

⁴¹ § 7a zákona o regulaci reklamy.

⁴² § 2 odst. 1, písm. e) ZSVM, pouze z logiky rozdělené úpravy vypouští formu teleshoppingu.

⁴³ srov. § 17 ZAMS SV, § 66a zákona o vysílání

⁴⁴ Srov. ROZEHNAL, Aleš. *Mediální zákony. Komentář*. 1. vydání. Praha: ASPI, 2007, s. 210.

2 Odpovědnost mediálních subjektů ve vztahu k ochraně fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých

2.1 Obecně k odpovědnosti médií

Právní odpovědnost je velmi sporný pojem, jehož obsah jako obsah právního pojmu nebyl do dnešního dne uspokojivě vyřešen.⁴⁵ Tato práce si však nic takového za cíl neklade, a proto budeme právní odpovědnost v následujících kapitolách chápat tak, jak se k ní staví většina odborných autorů, tedy jako sankční odpovědnost. Právní odpovědnost podle většinového názoru tedy nastupuje jako sekundární povinnost v důsledku porušení právní povinnosti. V této práci budeme pracovat s odpovědností veřejnoprávní, a to konkrétně přestupkovou. Pro vyvození odpovědnosti je nutné identifikovat objektivní stránku přestupku, která spočívá v jednání, následku a jejich příčinné souvislosti, jejím objektu a subjektu.⁴⁶ Odpovědností, jíž se v této práci budeme zabývat, je odpovědností objektivní, tedy odpovědnost za následek a není tedy třeba zkoumat zavinění.⁴⁷ Subjekty, které mohou být odpovědné za tyto přestupky si vymežíme níže, objekt, tedy zákonem chráněná hodnota, je zřetelná již z názvu této práce a je jím samozřejmě řádný fyzický, psychický a mravní vývoj dětí a mladistvých.⁴⁸ Objektivní stránka pak bude následně rozebrána u jednotlivých přestupků v ústřední části této práce.

Dovolím si zde však jen krátkou úvahu o jakési aktivní právní odpovědnosti⁴⁹ médií, resp. odpovědnosti, která předchází sekundární odpovědnosti za porušení povinnosti primární. Toto pojetí zřejmě koresponduje s pojetím odpovědnosti spíše jako pojmu obecného než pojmu právního. Dalo by se v této souvislosti hovořit i o pojmu společenské odpovědnosti médií, která je jednou z normativních teorií, jejímž projevem jsou zejména etické kodexy⁵⁰, které nejsou normativními prameny práva. Tyto obsahují mj. zejména etické normy, které nás z pohledu této práce zajímají nejvíce.

---

⁴⁵ HANDLAR, Jiří. Právní odpovědnost – netradiční zamyšlení nad tradičním pojmem. *Právník*, 2004, roč. 143, č. 11, s. 1041.

⁴⁶ GERLOCH, Aleš. In HENDRYCH, Dušan (ed). *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 790. (Právní odpovědnost).

⁴⁷ Srov. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 224 – 225. Zde ještě u výkladu týkajícího se správních deliktů fyzických a právnických osob, které byly s účinností nového přestupkového zákona nahrazeny přestupky, kterých se dopustila právnická osoba či podnikající fyzická osoba jako pachatel.

⁴⁸ Pro úplnost je na tomto místě vhodné uvést, že veřejnoprávní odpovědnost za přestupek dle mediálních zákonů není samozřejmě jediným druhem právní odpovědnosti v mediálním právu. Subjekty mohou být odpovědní i dle soukromoprávních norem např. na ochranu osobnosti či dle trestního práva v otázce trestného činu pomluvy; srov. KROUPA: *Mediální právo...*, s. 228 – 248.

⁴⁹ Pojetí aktivní právní odpovědnosti je v odborné diskuzi velmi kritizováno, resp. se spíše považuje již za překonané, srov. HANDLAR: Právní odpovědnost...*Právník*, s. 1051.

⁵⁰ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál, 2009, s. 28; 197 – 198.

Tomu, že se v tomto případě nejedná o právní pojem, odpovídá i fakt, že termínem společenské odpovědnosti se zabývají zejména autoři pojednávající o médiích obecně a nikoliv o právu mediálním.⁵¹ Podle Kroupy se společenská odpovědnost médií projevila především v mediální politice Rady Evropy a Evropské unie.⁵² Dále ji můžeme spatřovat i v samotném znění čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který hovoří *o povinnostech a odpovědnosti při výkonu práva svobody projevu*.⁵³ Z textu článku lze dovodit, že počítá s odpovědností sekundární, ale zároveň určitým způsobem stanovuje médiím jakousi primární povinnost, kdy již při vytváření obsahu, by si měla média uvědomovat důležitost existence svobody projevu a dle toho přistupovat k vytváření obsahu odpovědně.⁵⁴

2.1.1 Etické kodexy jako doplňky zákonné odpovědnosti

Jak bylo uvedeno výše, projevem přístupu společenské odpovědnosti médií jsou zejména etické kodexy, které jsou součástí autoregulace médií. Autoregulaci bychom mohli zjednodušeně popsat jako vytváření vlastních pravidel v rámci určité společnosti, která jsem sepsávána do různých kodexů a na jejichž dodržování dohlíží sama tato společnost.⁵⁵ Pro úplnost je proto třeba zmínit nejdůležitější etické kodexy v českém prostředí, které se mj. dotýkají i ochrany dětí a mladistvých v médiích a doplňují tak zákonnou úpravu, která bude podrobněji popsána dále. V první řadě je to Kodex České televize⁵⁶, v němž je ochrana dětského diváka stavěna do popředí, jelikož se *zvláštní pozornosti dětskému divákovi* věnuje již ve svém 2. článku. Důležitý z hlediska tématu této práce je čl. 2.6, kterým Česká televize proklamuje, že nebude vysílat komerční části programu, které by mohly nepříznivě působit na vývoj dětí nebo nezletilé mládeže. Opominout nelze ani čl. 17, který se zabývá také zobrazováním násilí, obětí a nahoty a sexuálně explicitního chování. Kodex tak konkretizuje povinnosti, které České televizi, jakožto provozovateli televizního vysílání ukládá zákon.

Kodex Českého rozhlasu sleduje v podstatě podobnou strukturu jako Kodex České televize, kdy také v čl. 3 věnuje zvláštní pozornost dětskému posluchači a dále se v čl. 24 zabývá povinnostmi vztahujícím se k zobrazování násilí, obětí a nahoty, samozřejmě upraveně s přihlédnutím ke specifičnosti rozhlasového vysílání.⁵⁷ Podobná koncepce těchto kodexů není

⁵¹ Např. REMIŠOVÁ, Anna. *Etika médií*. 1. vydání. Bratislava: KALLIGRAM, 2010, s. 269 – 270.

⁵² KROUPA: *Mediální právo...*, s. 9.

⁵³ Čl. 10, odst. 2 Úmluvy: „*Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon...*“.

⁵⁴ MORAVEC: *Mediální právo...*, s. 124.

⁵⁵ POUPEROVÁ, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 29 an.

⁵⁶ *Kodex České televize - zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání* [online]. Česká televize, 2. července 2003 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/kodex-ct/pdf/kodex-ct.pdf?_ga=2.119653384.1401359583.1519479450-962151082.1438532356>.

⁵⁷ *Kodex Českého rozhlasu* [online]. Český rozhlas, 15. října 2010 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://media.rozhlas.cz/_binary/00730694.pdf>.

náhodná, jelikož vznik těchto kodexů přepokládá zákon, jimiž jsou Česká televize a Český rozhlas zřizovány a na jejich dodržování dohlíží tzv. „malé rady“.⁵⁸ Při porušení povinností plynoucích z těchto Kodexů sice nevzniká veřejnoprávní odpovědnost, nýbrž odpovědnost podle zákoníku práce, čímž se zde autoregulace povyšuje de facto na normativní povinnosti.⁵⁹

Posledním kodexem, který zmíním je Kodex reklamy⁶⁰, který vydala Rada pro reklamu. Rada pro reklamu je spolkem, jehož účelem je péče o etiku propagace, zejména reklamy, tudíž nemůže vydávat závazná rozhodnutí. Rada prostřednictvím komise čítající 13 členů zkoumá, zda byla reklama v souladu s Kodexem reklamy, který sama vydává.⁶¹ Stejně jako zákon o regulaci reklamy, i Kodex se vztahuje nejen na reklamu v televizním a rozhlasovém vysílání. Kodex se reklamou související s ochranou dětí a mladistvých zabývá na několika místech, přičemž tato problematika je dle Kodexu natolik podstatná, že je jí věnována celá Kapitola III. – Děti a mládež.

---

⁵⁸ § 8 odst. 1, písm. d) zákona o ČRo, § 8 odst. 1, písm. f) zákona o ČT; jak vyplývá z těchto ustanovení, Kodexy musí být schváleny Poslaneckou sněmovnou.

⁵⁹ Srov. KROUPA: *Mediální právo...*, s. 85.

⁶⁰ *Kodex Reklamy* [online]. Rada pro reklamu, 26. června 2013 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <<http://www.rpr.cz/download/rpr/kodex.doc>>.

⁶¹ RIGEL, Filip a kol. *Reklamní právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 4 – 5.

2.2 Subjekty podléhající odpovědnosti za obsah vysílání

Vrátíme-li se nyní k pojetí odpovědnosti, jako odpovědnosti sekundární, nastupující po porušení povinnosti primární, musíme si vymezit, kdo konkrétně tuto primární odpovědnost nese. Touto povinností je v kontextu této práce myšlena odpovědnost za obsah vysílání ve vztahu k ochraně dětí a mladistvých, ať se již jedná o ustanovení přímo předpokládající ochranu této skupiny, či ustanovení chránící ji pouze zprostředkovaně. Podrobnému vymezení se budeme věnovat níže v následujících podkapitolách.

Zákon o vysílání stanoví výslovně odpovědnost za obsah vysílání provozovatelům vysílání v § 32 odst. 1, písm. a). Provozovatel vysílání je legislativní zkratka, kterou zákonodárce vymezuje v § 2 odst. 1, písm. g) pro provozovatele rozhlasového a televizního vysílání. V zákonné definici je podstatnou složkou tzv. redakční odpovědnost. Pojem redakční odpovědnosti je převzat ze směrnice o audiovizuálních mediálních službách, která v čl. 1, odst. 1, písm. a) stanoví, že tato „nemusí zahrnovat právní odpovědnost za poskytovaný obsah nebo poskytované služby podle vnitrostátního práva“. Odpovědnost za obsah tudíž nevyplývá ze samotné definice provozovatelů vysílání, jak tomu bylo do novely zákona o vysílání, kterou byla transponována směrnice o AVMS,⁶² ale z již zmiňovaného § 32.

V této souvislosti vznikla otázka, zda odpovědnost za obsah vysílání nese i provozovatel převzatého vysílání (definice v § 2 odst. 1, písm. h) zákona o vysílání), jelikož jej zákon v § 32 výslovně neoznačuje. Teorie se shodla na tom, že i provozovatel převzatého vysílání bude odpovědný za odvysílání takového pořadu či upoutávky, jejíž obsah naplní znaky přestupku dle § 60.⁶³ Tento závěr byl již potvrzen i judikaturou Městského soudu v Praze.⁶⁴

Redakční odpovědnost stanoví i zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání poskytovateli takové služby v § 2 odst. 1, písm. d).⁶⁵ Odpovědnost za obsah ve vztahu k dětskému a mladistvému divákovi pak stanoví zákon o AVMS poskytovatelům v § 6 odst. 3. Redakční

⁶² § 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 196/2009 Sb. účinném ke dni 31. května 2010

⁶³ Lze tak dovodit z § 60 zákona o vysílání, srov. CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ Petr. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 134 - 135 (§ 32 zákona o vysílání); ROZEHNAL, Aleš. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 105 – 106 (§ 32 zákona o vysílání).

⁶⁴ rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. října 2010, sp. zn. 11Ca 351/2009; V tomto případě původně Rada uložila společnosti UPC Česká republika a.s., jakožto provozovateli převzatého vysílání pokutu ve výši 200.000 Kč, za šíření programu TV Hustler, obsahujícím vyobrazení hrubého sexuálního násilí, tj. pornografii a hrubé samoučelné násilí, čímž se společnost měla dopustit porušením zákazu šířit takový program, který obsahuje pořady, které jsou vysílány v rozporu s ustanovením § 32 odst. 1 písm. e) zákona o vysílání. Rozhodnutí bylo sice soudem zrušeno a vráceno Radě k dalšímu řízení, která jej následně zastavila pro zánik provozovatele bez právního nástupce. Soud však neshledal důvodnou námitku společnosti, která tvrdila, že nemůže být odpovědná za obsah tohoto pořadu a vyslovil na str. 12 rozsudku tento názor: „Je na provozovateli převzatého vysílání, aby i on sám dbal o to, aby obsah převzatého pořadu nebyl v rozporu se zákonem; pokud tak nečiní, vystavuje se nebezpečí, že vůči němu bude uplatněna sankční odpovědnost.“

⁶⁵ „Poskytovatelem audiovizuální mediální služby na vyžádání podnikající fyzická nebo právnická osoba, která určuje způsob organizace audiovizuální mediální služby na vyžádání a má za tuto službu redakční odpovědnost.“

odpovědnosti se pak poskytovatel nezproští ani ve vztahu k obchodním sdělením zařazovaným do katalogu.⁶⁶

Dalšími subjekty, kteří nesou odpovědnost za obsah, a to konkrétně za odvíšlaná obchodní sdělení, jsou jejich zadavatelé či zpracovatelé dle zákona o regulaci reklamy, přičemž jejich odpovědnost lze dovodit z ustanovení o přestupcích § 8 odst. 2 a 3; § 8 odst. 2 a 3. Zadavatelem i zpracovatelem může být jak právnická, tak fyzická osoba. Zadavatel je ten, kdo si objedná u jiné osoby reklamu a zpracovatel ten, kdo ji zpracuje, ať již pro sebe, či pro jiného. Pokud ji zpracuje pro sebe, nachází se v postavení zadavatele i zpracovatele zároveň (srov. § 1 odst. 5 a 6 zákona o regulaci reklamy).

---

⁶⁶ WÜNSCHOVÁ PUJMANOVÁ: *Zákon o audiovizuálních mediálních službách...*, s. 27.

2.3 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání jako orgán následného dozoru

V předchozí podkapitole jsme vymezili subjekty, které podléhají odpovědnosti za přestupky dle mediálních zákonů. Aby však mohla být tato odpovědnost naplněna, je nutné, aby byl zakotven dozor nad dodržováním povinností stanovených v zákoně vzhledem k obsahu a možnost ukládání sankcí při jejich porušení.

V České republice roli tohoto orgánu plní Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (§ 2 zákona o vysílání). Jedná se podle současného znění zákona o ústřední správní úřad vykonávající státní správu na úseku rozhlasového a televizního vysílání a v oblasti AVMSV. Přestože však vykonává státní správu, jedná se o nezávislý orgán, který není podřízen nejvyššímu orgánu moci výkonné – vládě.⁶⁷ O charakteristice, postavení, složení, působnosti a nezávislosti Rady bylo v minulosti již at' už šířeji či úžeji pojednáno v téměř každé publikaci zabývající se mediálním právem, která již byla v této práci citována, proto se nyní pouze omezím na shrnutí pravomocí a povinností Rady týkajících se předmětu této práce.

Bartoň dělí působnost Rady, jakožto mediálního regulačního orgánu do několika kategorií.⁶⁸ My se dále budeme zajímat zejména činnostmi, kterou Bartoň označuje jako ukládání sankcí a dozorovou a monitorovací činností. Jiní autoři uvádějí jako hlavní rozdělení činnosti Rady regulaci preventivní a následnou, někdy označovanou jako regulace přístupu a obsahu.⁶⁹ Regulace preventivní spočívá v licenčním řízení a registraci ve vztahu k provozovatelům televizního vysílání (§§ 12 – 30 zákona o vysílání). Důležitější je však z hlediska této práce regulace následná spočívající v monitorování obsahu rozhlasového a televizního vysílání (§ 5 písm. g) zákona o vysílání), obsahu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (§ 4 odst. 2, písm. c) zákona o AVMS na vyžádání) a dozor nad reklamou šířenou v televizním a rozhlasovém vysílání a v AVMS na vyžádání (§ 7 písm. a) zákona o regulaci reklamy).

Vykonávat tento dozor je pro Radu povinností stanovenou zákonem. Naproti tomu stojí povinnost projednat přestupky. Rada může za přestupek uložit pokutu, ale také může od jejího uložení upustit. Před samotným zahájením správního řízení je však Rada povinna upozornit provozovatele a poskytovatele na porušování povinností a stanovit mu lhůtu k nápravě. Pokud však již došlo k porušení (zejména tím, že už byl nevhodný obsah odvysílán) Rada lhůtu k nápravě

⁶⁷ Problematikou nezávislého ústředního orgánu se podrobně zabývá POUPEŘOVÁ: *Institucionální aspekty...*, s. 60 an.

⁶⁸ BARTOŇ, Michal. Postavení a charakteristika Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. *Správní právo*, 2004, č. 12, roč. 37, s. 23.

⁶⁹ Srov. POUPEŘOVÁ, Olga. Několik poznámek k regulaci obsahu v hromadných sdělovacích prostředcích. In HAMUŠÁK, Ondřej a kol (ed). *Debaty mladých právníků 2007: Sborník příspěvků z konference Monseho debaty mladých právníků, konané ve dnech 10.–12. 9. 2007 Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. s. 171 – 175.

nestanoví.⁷⁰ Zákony stanoví i případy, kdy takového upozornění není třeba.⁷¹ Zahájení a průběh správního řízení se nově řídí podle zákona o odpovědnosti za přestupky,⁷² což Rada ve své rozhodovací praxi již reflektuje⁷³, ačkoliv v zákonech, zřejmě díky nedůslednosti zákonodárce, jsou k dnešku společná a přechodná ustanovení, která nadále stanovují postup podle správního řádu (§ 16 zákona o AVMS na vyžádání, § 66 zákona o vysílání). Přesto však musíme dovodit, že jsou vyloučena ustanovení týkající se odvolání a jiných opravných prostředků i ve vztahu k zákonu o přestupcích, a tak jedinými prostředky, jak se bránit rozhodnutí Rady zůstává cesta správního soudnictví.

Zákony hovoří o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí dle § 65 an. s. ř. s.⁷⁴ pouze proti „rozhodnutí o udělení pokuty“. Je ale nepochybné, že žalobu lze podat i v případě, kdy Rada pouze rozhodně o vině za přestupek a žádnou sankci neuloží, jelikož i takové rozhodnutí naplňuje znaky rozhodnutí dle soudního řádu správního.⁷⁵ Upozornění na porušení povinnosti naproti tomu není rozhodnutím, jak opakovaně judikoval Nejvyšší správní soud, a nemůže být samostatně přezkoumatelné, a to ani zásahovou žalobou.⁷⁶

Z dalších povinností Rady je nezbytné v našem kontextu zmínit povinnosti zveřejňovat rozhodnutí soudu a usnesení Rady dle § 5 písm. r) a s). Tyto zveřejňuje na svých internetových stránkách⁷⁷ a jsou základním zdrojem pro ústřední část této práce. Zajímavá je i působnost Rady dle písm. m) stejného paragrafu týkající se zvyšování úrovně mediální gramotnosti. Ve vztahu k dětem Rada vytvořila speciální webové stránky detiamedia.cz, které můžeme považovat za jedno z provedení této působnosti.

---

⁷⁰ ROZEHNAL, Aleš *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Komentář*. 2. vydání. *Zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 176.

⁷¹ srov. § 59 zákona o vysílání a § 11 zákona o AVMS na vyžádání

⁷² zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

⁷³ srov. např. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 23. ledna 2018, čj. RRTV/5286/2018-loj

⁷⁴ zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ O tom svědčí i poučení Rady v takových případech např. rozhodnutí Rady ze dne 13. září 2017, č. j. RRTV/13482/2017-pim.

⁷⁶ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2009, sp. zn. 6 As 46/2008: „*Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem městského soudu, že napadené upozornění ve svém prvním věcném výroku není ve správním soudnictví samostatně přezkoumatelné, protože nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje práva a povinnosti stěžovatelky. [...] ...dospěl ke závěru, že napadené upozornění, neukládající stěžovateli žádnou povinnost ani jinak nezasahující do jejích práv, není samostatně soudně přezkoumatelným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.*“

⁷⁷ Dostupné na <www.rtv.cz>.

3 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o vysílání v rozhodování Rady a v judikatuře správních soudů

Každému přestupku odpovídá zákonná povinnost, která byla subjektem porušena. V následujících dvou kapitolách, které jsou pro tuto práci klíčovou, si vymezíme jednotlivé povinnosti ukládané mediálními zákony k ochraně dětí a mladistvých a učiníme tak i v kontextu judikatury, která pomáhá dotvářet obsah jednotlivých pojmů a tím i specifikovat skutkové podstaty přestupků.

V této kapitole si ukážeme, že provozovatelé vysílání se nejčastěji dopouští porušování povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. g) zákona o vysílání, ke které existuje velmi bohatá judikatura. Z toho důvodu jsem se rozhodla podkapitolu věnovanou této povinnosti ještě dále rozčlenit do několika kategorií dle typu pořadů zkoumaných Radou a soudy nejčastěji. Zvláštní pozornost pak bude věnována kauzám dotýkajících se Reality-show VyVolení a Big Brother, kterým je vyčleněna samostatná podkapitola.

3.1 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. e) zákona o vysílání

Povinnost dle tohoto ustanovení je stanovena tak, že *provozovatel vysílání je povinen nezařazovat do vysílání pořady, které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých zejména tím, že obsahují pornografii a hrubé samoúčelné násilí*. Této povinnosti odpovídá skutková podstata přestupku dle § 60 odst. 3, písm. c) zákona o vysílání. Za tento přestupek může Rada uložit pokutu ve výši od 20.000,- Kč do 10.000.000,- Kč dle § 60 odst. 7, písm. c).

Jak vyplývá ze znění předmětného ustanovení, provozovatelům zakazuje zákon pořady naplňující tuto skutkovou podstatu zařazovat do vysílání zcela, aniž by stanovil výjimku z této povinnosti. Dle judikatury je pak bezpředmětné, pokud se provozovatel snaží zprostit své odpovědnosti s poukazem na to, že obsah není dětem a mladistvým běžně přístupný, neboť tato výjimka je možná jen ve vztahu k ustanovení § 32 odst. 1, písm. g).⁷⁸ Je to z toho důvodu, že k naplnění těchto znaků je důležité *vážné* narušení fyzického, psychického nebo mravního vývoje dětí a mladistvých, mělo by tedy dosahovat vyšší intenzity, než v případě porušení povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. g), která je blíže specifikována v následující podkapitole. Posouzení, zda je možnost tohoto narušení vážná je i dle judikatury otázkou právní a přísluší výlučně Radě, jakožto dozorujícímu orgánu.⁷⁹ Je nutné zmínit, že tato povinnost bývá ze strany provozovatelů vesměs dodržována a Rada se porušením tohoto ustanovení zabývá jen velmi zřídka.

⁷⁸ Např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. října 2010, sp. zn. 11 Ca 349/2009, s. 11.

⁷⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 5 As 15/2011, s. 7.

Skutková podstata nabízí demonstrativní výčet toho, co může nejpravděpodobněji vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, tj. pornografii a hrubé samoučelné násilí. Avšak k naplnění skutkové podstaty není nutné, aby pořad některý z těchto prvků obsahoval. To potvrdil Městský soud v Praze v rozsudku 6 Ca 198/2006, ve kterém zamítl jako nedůvodnou námitku provozovatele, podle které posuzovaný pořad neobsahoval pornografii, a tudíž nenaplnil skutkovou podstatu. Rada uložila provozovateli pokutu ve výši 2.000.000,- Kč a dle názoru soudu řádně ve svém rozhodnutí zdůvodnila, proč pořad mohl vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých tím, že obsahoval vypjaté, zvláště otevřené a expresivní obrazové podání sexuality, hraničící s pornografií, aniž by tvrdila, že obsahoval pornografii jako takovou.⁸⁰

Pokud však se dle názoru Rady v posuzovaném pořadu pornografie vyskytla, musí tento neurčitý právní pojem dostatečně objasnit, tak aby bylo zřejmé, zda lze posuzovanou věc do rámce neurčitého pojmu podřadit.⁸¹ Pojmem pornografie ve vztahu k zákonu o vysílání se zabýval Městský soud v Praze již v roce 2005 v rozsudku sp. zn. 8 Ca 105/2004. Rada v předmětném rozhodnutí pouze konstatovala, že posuzovaný pořad byl „evidentně pornografický“. Soud ve svém taktéž velmi stručném odůvodnění vytkl Radě, že nedostatečně vymezila, zda lze předmětný šot pod skutkovou podstatu podřadit a že vymezení pojmu pornografie a to, zda mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, vyžaduje odborné posouzení s využitím znalců a rozhodnutí Rady, kterým uložila provozovateli pokutu ve výši 1.000.000,- Kč, zrušil.⁸²

Tento názor byl korigován názorem Nejvyššího správního soudu až o několik let později rozsudkem sp. zn. 5 As 15/2011 ze dne 29. 3. 2012. Odůvodnění tohoto rozsudku poskytuje ucelený a velmi podrobný rozbor úvah při posuzování pojmu pornografie ve vztahu k možnému *vážnému* narušení fyzického, psychického či mravního vývoje dětí a mladistvých. V posuzovaném případě šlo o vysílání pořadu „Leo Night Live!“ v úseku od 22.00 do 6.00, přičemž posuzovány byly zejména tři vybrané sekvence, které měly být podle názoru Rady pornografií, ačkoliv ta řádně nezdůvodnila proč. Sekvence obsahovaly mj. soulož, orální sex, záběry pohlavních orgánů, použití erotických pomůcek apod. Názory soudu můžeme shrnout následovně.⁸³

V prvé řadě se soud zabýval nutností vymezení pojmu pornografie dle znaleckého posudku z oboru sexuologie. Nejvyšší správní soud uvádí, že při vymezení pojmu pornografie ve vztahu ke zkoumanému ustanovení je nutné jej vymezit zejména vzhledem k možnosti *vážně* narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj. V tomto bodě se NSS odvolává na svou judikaturu vztahující se k § 32 odst. 1, písm. g) a uvádí, že je použitelná i v tomto případě: „*Posoudit možný vliv na fyzický,*

---

⁸⁰ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. srpna 2006, sp. zn. 6 Ca 198/2006, s. 5.

⁸¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 5 As 15/2011, s. 8.

⁸² rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. května 2005, sp. zn. 8 Ca 105/2004

⁸³ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 5 As 15/2011

psychický či morální vývoj dítěte vyvolaný zcela určitým obsahem vysílaného pořadu bude moci každý s běžnými znalostmi a praktickými zkušenostmi získanými školním vzděláním, výchovou a životními prožitky, nepůjde-li o složitý hraniční případ úsudku ve vztahu ke konkrétnímu obsahu pořadu. „... „Obsahové naplnění pojmu mravnosti tedy nenáleží znalci v jakémkoli oboru lidské činnosti.“⁸⁴ Z uvedeného je tedy zřejmé, že se NSS neztotožnil s judikaturou Městského soudu, podle které je posouzení znalcem nutné v obdobných případech vždy, ale pouze v případech hraničního úsudku poukazuje na vhodnost podpořit jej znaleckými posudky.⁸⁵

Dále NSS zdůrazňuje, že pojem pornografie je nutné vymezit ve vztahu k zákonu o vysílání autonomně a nelze pouze přebírat definici tohoto pojmu ve vztahu k jiným právním předpisům, např. trestnímu zákoníku, přičemž je vhodné se těmito inspirovat, nelze je však aplikovat bez zúžení na konkrétní skutkové okolnosti případu.⁸⁶ NSS se v rozsudku také podrobně zabývá výkladem pojmu pornografie ve vztahu k evropské regulaci. Dochází k závěru, že přesné vymezení pojmu pornografie je ponecháno na členských státech, jelikož neexistuje jednotné pojetí morálky napříč Evropou, což potvrdila již i evropská judikatura. Tento případ tedy představuje výjimku z povinnosti předložit Evropskému soudnímu dvoru předběžnou otázku.⁸⁷

Nejvyšší správní soud opět zdůrazňuje, že vymezení pojmu náleží Radě, avšak stanovuje ji ve svém rozhodnutí určité mantinely a návod pro další rozhodování, přičemž odkazuje jak na obecné definice pornografie ze své judikatury i z judikatury trestních soudů, tak i na judikaturu vztahující se k „prvkům pornografie“ objevující se v reklamách.⁸⁸ Jako jeden z mantinelů pak připomíná právo na svobodu projevu, která koliduje s ochranou fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a odkazuje mj. na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, přičemž zmiňuje důležitý prvek proporcionality.⁸⁹

Nejvyšší správní soud tedy uložil Radě povinnost, aby v následujícím správním řízení postupovala v souladu s jeho navrženými vodítky, tak aby v rámci předvídatelnosti svého rozhodování definovala pojem pornografie. V posuzovaném případě bylo však následně správní řízení Radou zastaveno,⁹⁰ a proto nedošlo ani v tomto případě k řádné definici pojmu pornografie ze strany Rady. Jak bylo zmíněno výše, nezabývá se Rada porušením této povinnosti často, a proto nebyl tento pojem řádně definován dodnes. Je zajímavé, že v původním rozhodnutí, které bylo soudem zrušeno, uložila Rada pokutu pouze 50.000,- Kč, což je diametrálně méně, než ve výše

⁸⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 5 As 15/2011, s 7.

⁸⁵ Tamtéž, s. 8.

⁸⁶ Tamtéž, s. 9 a 17.

⁸⁷ Tamtéž, s. 10 – 14.

⁸⁸ Tamtéž, s. 17 – 18.

⁸⁹ Tamtéž, s. 18 – 19.

⁹⁰ Zápis z 9. zasedání, konaného dne 9. 5. 2012 [online]. RRTV, 9. května 2012 [cit. 17. března 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_09_12.pdf>, bod 23.

nastíněných případech a vzhledem ke skutkové podstatě se zdá být velmi nízká. I pokud by rozhodnutí obstálo, stojí za zamyšlení, zda Rada v tomto případě chránila dětské a mladistvé publikum dostačujícím způsobem.

3.2 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. g) zákona o vysílání

Provozovatel vysílání je povinen nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Jak již bylo zmíněno výše, jedná se o nejčastěji posuzovanou povinnost provozovatelů z hlediska k ochraně dětí, díky čemuž k ní existuje i bohatá judikatura. Rada může za porušení této povinnosti v souladu s ustanovením § 60 odst. 3, písm. d) ve spojení s odst. 7, písm. c) uložit pokutu v rozmezí od 20.000,- Kč do 10.000.000,- Kč při zohlednění kritérií dle § 61, odst. 2. Jak si ukážeme níže v souvislosti s jednotlivými případy, obsah, který může naplnit skutkovou podstatu může být různorodý. Z hlediska skutkové podstaty je také důležité, že tato může být naplněna i pouze hypotetickým ohrožením fyzického, psychického nebo mravního vývoje dětí a mladistvých (srov. „*by mohly ohrozit*“).⁹¹

Ve druhé části ustanovení stanovuje zákon výjimku z této povinnosti⁹² při použití tzv. dětského zámku, přičemž dle právního stanoviska Rady je provozovatel povinen tento dětský zámek poskytnout koncovému uživateli a této povinnosti se nemůže zprostit tím, že jej odkáže na jiné technické opatření, kterým koncový uživatel disponoval již před uzavřením smlouvy.⁹³

K této povinnosti se pak úzce váže i povinnost dle § 32 odst. 1, písm. h), podle které musí provozovatel před vysláním pořadu slovně upozornit na jeho nevhodnost a v případě televizního vysílání musí být následně označen symbolem po celou dobu vysílání. Jedná se o všeobecně známé „hvězdičky či měsíčky“, které provozovatelé umísťují ke svému logu. Za porušení této povinnosti nelze uložit sankci (*a contrario* § 60), provozovatel tedy může být pouze upozorněn na porušení zákona dle § 59.

3.2.1 Kriminální seriály

Kriminální seriály jsou zřejmě nejčastějším typem pořadu posuzovaným ve vztahu k povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. g). Je to jednak z toho důvodu, že tvoří značnou část vysílání, přičemž tento poměr meziročně stoupá, což potvrzuje Rada již 6 let v tzv. Rešerši kriminálních seriálů v televizním vysílání,⁹⁴ tak z toho důvodu, že často obsahují podobný typ problematických

⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2008, sp. zn. 2 As 58/2008, s. 7.

⁹² Srov. § 32 odst. 1, písm. g) zákona o vysílání: „*tato povinnost se na provozovatele vysílání nevztahuje, je-li vysílání koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým*“.

⁹³ Stanovisko RRTV k výjimce z povinnosti provozovatelů vysílání a převzatého vysílání nezařazovat v době od 6:00 do 22:00 hodin takové pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, tj. v případech, kdy je koncovému uživateli vysílání dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým [online]. RRTV, 19. října 2010 [cit. 19. března 2018]. Dostupné na <https://www.rrtv.cz/cz/static/ám-se-ridíme/právní-stanoviska/STANOVISKO_TECH_OPATRENI.pdf>.

⁹⁴ Rešerše kriminálních seriálů v televizním vysílání VI [online]. Děti a média, 26. února 2018 [cit. 19. března 2018]. Dostupné na: <<http://www.detiamedia.cz/art/2846/reserse-kriminalnich-serialu-v-televiznim-vysilani-vi.htm>>.

scén, které jsou Radou často vyhodnoceny jako potenciálně schopné narušení fyzického, psychického či mravního vývoje dětí. Judikatura navazující na rozhodování Rady tak velmi často vytváří obecnější závěry aplikovatelné pro budoucí praxi.

Při vydání rozhodnutí o zkoumaném přestupku, musí Rada vymezit, čeho se provozovatel dopustil a jak to mohlo zapůsobit na dětského či mladistvého diváka a tím ohrozit jeho vývoj. V případě kriminálních seriálů uvedme např.: *scény zobrazující realistické násilí (střelba hřebíku do lidského oka, vražda matky provedená brutálním způsobem), které byly způsobily šokovat a traumatizovat dětského diváka, vyvolat v něm pocit strachu a úzkosti⁹⁵; pořad obsahuje realistické až naturalistické záběry znásilněné ženy, těžkého ublížení na těle, sexuálního násilí, zranění, sténání a zabití, které mohou dětského diváka šokovat, děsit a tím ho i traumatizovat, popřípadě citově otupit⁹⁶ nebo záběry proto mohly způsobit zejména dětským divákům psychický otřes, a zejména u dětí nízkého věku přispět ke snížení jejich citlivosti při vnímání násilí, negativně ovlivnit jejich psychiku nebo povzbudit jejich vlastní agresi. Závadný charakter měl zejména vizuální obsah scény (3:50-4:56 min. od začátku pořadu), kdy vyšetřovatelé obhlédávají tělo oběti, z jejich tkání vytahují střelnou zbraň a následně ji obhlédávají v pitevně.⁹⁷ Nestačí tedy jen popsat sporný zkoumaný obsah, ale je nutné vymezit, jak mohl ohrozit fyzický, psychický či mravní vývoj.*

Judikatura se vymezila i k tomu, jak by měla Rada popsat skutek ve výroku rozhodnutí, jelikož ne vždy je pro přehlednost vhodné specifikovat v rámci výroku podrobně jednotlivé scény.⁹⁸ „*Míra podrobnosti popisu skutku je v uvážení žalované. Musí se však jednat o natolik podrobný popis, aby byly naplněny požadavky jednoznačné identifikace skutku a srozumitelnosti a v popisu skutku byly uvedeny veškeré zákonné znaky příslušné skutkové podstaty, a aby již z výroku rozhodnutí vyplývalo, jakým jednáním byl předmětný delikt spáchán.*“⁹⁹ Za nedostatečný popis skutku tak označil NSS pouze odkaz na problematické pasáže „Mrtvá striptérka v hotelovém pokoji“ a „Rekonstrukce smrti mrtvé striptérky“, jelikož z pojmenování těchto pasáží nešlo dovodit, čím by měl být ohrožen vývoj dětí a mladistvých.¹⁰⁰ Jako v souladu se zákonem pak byl posouzen např. tento výrok: „*odvysílal dne 16. 3. 2007 od 17.35 hod. na programu Nova pořad Odložené případy, který obsahoval zejména skupinové znásilnění oběti spolu s jejím pomalým zardoušením, tedy scény, která je způsobila ohrozit zejména psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých*“,¹⁰¹ jelikož obsahoval všechny formální zákonné znaky.¹⁰²

⁹⁵ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. prosince 2011, sp. zn. 8 As 80/2011

⁹⁶ rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. dubna 2013, sp. zn. 9 A 220/2012

⁹⁷ rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 17. září 2012, č. j. LOJ/4160/2013

⁹⁸ Jak nepřehledně může takový výrok vypadat viz např. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 3. února 2015, č. j. RRTV/622/2015-LOJ.

⁹⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2010, sp. zn. 8 As 67/2009, s. 7.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 6.

¹⁰¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2009, sp. zn. 3 As 15/2009, s. 5 – 6.

¹⁰² Tamtéž, s. 5.: (1) odvysílání pořadu či upoutávky, (2) doba jeho vysílání, (3) potencialita ohrožení chráněných veřejných zájmů – fyzického, psychického či mravního vývoje dětí a mladistvých.

Soudy ve své judikatuře také několikrát zdůraznily, že skutková podstata spočívá v odvysílání pořadu, popř. upoutávky schopné narušit fyzický, psychický či morální vývoj dětí a mladistvých jako celku, nikoliv jednotlivých scén. Jejich specifikace je pro kvalifikaci skutku důležitá, je to však pořad jako celek, jež je posuzován.¹⁰³ To bylo potvrzeno např. ve vztahu k seriálu *Expozitura*, pro něž bylo vedeno druhé správní řízení pro reprízu pořadu, v níž byly dle provozovatele některé problematické scény vystříženy či rozostřeny oproti premiéře. NSS podotkl, že je to pořad jako celek, který je posuzován k možnosti působení na dětské a mladistvé diváky, a proto i v tomto případě došlo k naplnění skutkové podstaty, ať již byly scény změněny či nikoliv.¹⁰⁴ Na druhou stranu zákon o vysílání chrání i dětské a mladistvé diváky, kteří zhlédnou pouze část posuzovaného pořadu.¹⁰⁵

V souvislosti s kriminálními seriály se objevuje i otázka času jejich vysílání. Jednotlivé epizody, případně jejich reprízy jsou často vysílány v odpoledních hodinách. Soudy se proto také vyjádřily v tom smyslu, že v tento čas se mohou u televizních obrazovek často vyskytovat děti bez dozoru rodičů, kteří by jim vysvětlili celkový kontext pořadu.¹⁰⁶ Tato skupina diváků totiž nemusí vždy samostatně pochopit obsah pořadu, naopak si spíše lépe zapamatuje pouze problematické scény bez kontextu.¹⁰⁷ „Podle rozsudku č. 858/2006 Sb. NSS by rodiče měli mít možnost spolehnout se na to, že jejich děti nebudou při sledování televize vystaveny možným negativním vlivům alespoň v časovém úseku od 6:00 do 22:00 hodin. [...] ani případná regulační povinnost rodiny by neměla vliv na zákonné povinnosti provozovatele televizního vysílání.“¹⁰⁸

Dále se soudy také zabývaly otázkou předchozího upozornění na porušení zákona. Ustanovení § 32 odst. 1, písm. g) nepředstavuje výjimku dle § 59 odst. 4, a proto by měla Rada upozornit provozovatele na porušení zákona vždy před uložením pokuty. Judikatura dovodila, že postačí, pokud byl provozovatel již v minulosti upozorňován na porušení ve vztahu k jiným pořadům ke stejnému ustanovení. Toto upozornění se však musí vztahovat k obdobným skutkovým okolnostem, tzn. musí existovat určitá materiální vazba mezi těmito skutky. Při posuzování této obdobnosti je nutný celkový pohled na povahu pořadu, na účel jeho vysílání, i na porušené povinnosti.¹⁰⁹ „Pokud tedy bylo porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání shledáno v tom, že provozovatel odvysílal pořad nevhodný explicitním předváděním brutálního krvavého násilí, zabití lidí apod., pak za předchozí upozornění nelze považovat sankci za pořad nevhodný z důvodu prezentace požívání alkoholu,

¹⁰³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2009, sp. zn. 3 As 15/2009, s. 6.

¹⁰⁴ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. června 2015, sp. zn. 3 A 53/2015, s. 6.

¹⁰⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2015, sp. zn. 8 As 17/2013, bod 28.

¹⁰⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. srpna 2012, sp. zn. 8 As 111/2011, bod 21.

¹⁰⁷ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. dubna 2013, sp. zn. 9 A 220/2012, s. 8.

¹⁰⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. prosince 2011, sp. zn. 8 As 80/2011, bod 19.

¹⁰⁹ usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2014, sp. zn. 8 As 85/2012

kouření, vulgární mluvy nebo erotiky. Byť pořady obou druhů poruší § 32 odst. 1 písm. g) zákona o vysílání, činí tak zcela odlišným způsobem“.¹¹⁰

Celkem jsem posuzovala 31 řízení o přestupku ve vztahu ke kriminálním seriálům, z nichž na většinu z nich existuje navazující judikatura.¹¹¹ Ve všech rozhodnutích Rada ukládala pokuty v obdobné výši pohybující se v rozmezí od 100.000,- Kč do 300.000,- Kč. Rozhodnutí Rady obstálo soudní přezkum či nebylo přezkoumáváno v celkem 18 případech. Řízení, v nichž bylo rozhodnutí zrušeno, byla většinou následně zastavena pro uplynutí prekluzivní lhůty, nebo z důvodu absence předchozího upozornění. Co se týče prekluze, judikatura vztahující se k tomuto problému je již neaktuální¹¹², jelikož současné znění zákona jasně stanoví pro počátek běhu lhůty okamžik zahájení řízení (srov. § 61, odst. 4). Je proto možné, že zrušených rozhodnutí Rady pro uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí bude do budoucna méně. Z rozhodovací praxe lze také vysledovat, že v pozdějších letech provozovatelé častěji hradí pokuty, aniž by rozhodnutí Rady rozporovali u Městského soudu v Praze.¹¹³

3.2.2 Reportáže ve zpravodajských a jiných televizních pořadech

Reportáže ve zpravodajských pořadech jsou Radou posuzovány zejména s ohledem na jejich násilný obsah, který se v nich občas vyskytuje. Jako příklad můžeme uvést případ tzv. Ústeckého řezníka.¹¹⁴ Jednalo se o reportáž věnovanou případu vraždy a následného rozřezání těla oběti v Ústí nad Labem. V reportáži byly použity policejní videozáběry částí rozřezaného těla zabalené do igelitových obalů. Rada v původním rozhodnutí uložila provozovateli pokutu ve výši 1.000.000,- Kč s tím, že dle jejího názoru působila reportáž velmi drasticky. Po vleklém sporu však soudy nakonec toto rozhodnutí zrušily a nepřisvědčily žalované, že by reportáž mohla ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.¹¹⁵ V souvislosti se zpravodajským pořadem Události pak NSS vyslovil důležitý názor, že ustanovení § 32 odst. 1, písm. g) neslouží k ochraně jednotlivého dítěte, ale k ochraně dětí a mladistvých jako neurčené skupiny diváků.¹¹⁶

Dalším typem posuzovaných reportáží jsou pak takové, které jsou součástí tzv. lifestyleových magazínů, nebo pořadů informujících o novinkách ze světa showbizny. Nevhodnost těchto reportáží spočívá v různých skutečnostech, jako např. transparentní vulgárnost spojená

¹¹⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2010, sp. zn. 6 As 19/2010, s 5.

¹¹¹ Vše dostupné na <rrtv.cz>.

¹¹² Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2011, sp. zn. 6 As 15/2011, s. 7.

¹¹³ např. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 17. září 2012, č. j. LOJ/4160/2013 nebo rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 30. července 2013, č. j. LOJ/3458/2013

¹¹⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2011, sp. zn. 3 As 12/2011

¹¹⁵ Tamtéž, bod 30 – 37.

¹¹⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. října 2007, sp. zn. 3 As 61/2006, s. 3 – 4.

s pohrdáním morálními normami a lidskou důstojností,¹¹⁷ zobrazování erotické tematiky¹¹⁸ či hazardního jednání ohrožujícího život a zdraví aktérů i jiných osob.¹¹⁹ Poslední zmiňované bylo naplněno odvysíláním reportáže v pořadu TOP 10 o skupině Jackass Praha. Z rozhodnutí Rady v tomto případě je jasné zřetelné, čím může být ohrožen fyzický a čím psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. Např. fyzický vývoj byl v daném případě ohrožen přebíháním kolejiště v metru a psychický a mravní např. prezentací chuligánstvím házením táčů se zbytky jídla na obsluhu rychlého občerstvení.¹²⁰ Rada uložila provozovateli pokutu ve vysoké výši 3.000.000,- Kč. Zřejmě z toho důvodu se provozovatel pokoušel bránit i cestou ústavní stížnosti, ani s tou ale neuspěl.¹²¹

Soudy se zabývaly i tím, co je vlastně reportáž a že i když závadnou je pouze reportáž jako část pořadu, je provozovatel přesto zodpovědný za odvysílání celého pořadu, proto i kdyby byly ostatní části v souladu se zákonem, nejsou s to zhojit delikt ní odpovědnost provozovatele.¹²² Další důležitou judikovanou otázkou je časové hledisko. Při posuzování reportáže o sebepoškozování v pořadu Střepiny vyslovil NSS názor, že čas vysílání může mít vliv na posouzení materiální stránky deliktu. V případě, kdy je však reportáž odvysílána těsně před 22 hodinou a obsahuje sporné záběry v takové kvalitě (realističnost a děsivost daných záběrů a fotografií) a kvantitě (opakované promítání daných záběrů), jako v posuzovaném případě, nemění nic tato skutečnost na nebezpečnosti předmětného jednání.¹²³

V jiném rozhodnutí věnovaném také pořadu Extra, tentokrát však reportáži zabývající se erotickým modelingem, vyslovil NSS v roce 2009 názor, že postačí, pokud se Rada seznámila s obsahem pořadu pouze skrze spis a že není významné, zda analýzu zvukově-obrazového záznamu pořadu provedla přímo Rada či Úřad jako její „servisní zabezpečení“.¹²⁴ Judikatura jednotlivých senátů se však v této otázce různila, jak ostatně poukázal 6. senát již v tomto rozsudku. Tato byla sjednocena až v roce 2012 rozšířeným senátem, který se přiklonil k názoru opačnému, tedy že Rada provádí důkaz zhlédnutím při ústním jednání a pokud není prováděn při ústním jednání, musí o tomto důkazu být vyhotoven protokol.¹²⁵

3.2.3 filmy a seriály

Přestupek dle § 60 odst. 3, písm. d) se nevyhýbá ani různým žánrům filmů a seriálů. Skutkovou podstatu i v tomto případě nejčastěji naplňuje zobrazování násilí či sexuální tematiky.

¹¹⁷ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. července 2010, sp. zn. 6 As 21/2010

¹¹⁸ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 20/2008

¹¹⁹ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. září 2011, sp. zn. 6 As 31/2011

¹²⁰ Rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 22. června 2010, č. j. sot/2046/2010, s. 8 – 9.

¹²¹ usnesení Ústavní soudu ze dne 8. března 2012, sp. zn. I. ÚS 3628/11

¹²² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 20/2008, 5.

¹²³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. března 2011, sp. zn. 8 As 79/2010, s. 4.

¹²⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 20/2008, s. 6.

¹²⁵ usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, sp. zn. 7 As 57/2010

Jako příklad uveďme film Kajínek, který mj. obsahoval četné scény realisticky zobrazující osoby vystavené těžkému tělesnému a duševnímu utrpení z motivu psychické abnormality, sadismu a zřetelnosti, které mohly dětským, ale i mladistvým divákům způsobit psychický otřes a přispět ke snížení citlivosti těchto diváků při vnímání násilí,¹²⁶ sérii dvou filmů Sametoví vrazi, ve které zobrazení vraždy mohlo působit na dětské diváky děsivě a vyvolat v nich pocity strachu¹²⁷ či díl ze série Pakárna, který nevhodným a hrubým způsobem prezentoval onanii a mohl vést dětského diváka k nápodobě a přejímání nemorálních modelů chování.¹²⁸ Z judikatury vyplývá, že prezentace násilí nemusí být explicitní a přesto může naplnit předmětnou skutkovou podstatu.¹²⁹

Z hlediska rozhodovací praxe je zajímavé rozhodnutí týkající se filmu Záhada vyvoleného (1. díl), v němž došlo ze strany soudu k moderaci uložené pokuty. Rada uložila původní pokutu ve výši 500.000,- Kč, která byla Městským soudem v Praze snížena na 250.000,-, což bylo následně potvrzeno i NSS. Dle soudu bylo uložení sankce přezkoumatelné, jelikož Rada vyhodnotila zákonná kritéria, i když ji bylo vytčeno, že poměrně stručně. Avšak *v rovině přiměřenosti sankčního postihu stěžovatelky se MS neztožnil s výší pokuty, kterou žalovaná stěžovatelce za odvyklání předmětného pořadu uložila, a to s poukazem na dobrou víru stěžovatelky v to, že obsah pořadu je v souladu se zákonem, když při jeho prvním uvedení stěžovatelka nebyla pokutována, ani upozorněna na porušení zákona.*¹³⁰ V rozsudku je také výslovně zmíněno, že moderaci pokuty umožnila ustálená praxe Rady v obdobných věcech, a to zejména v oblasti reality show.¹³¹

K posuzovaným kritériím při určení výše pokuty je nutno uvést, že dle nejnovější zákonné úpravy se musí Rada řídit § 37 an. přestupkového zákona ve spojení s dalšími kritérii stanovenými zákonem o vysílání v § 61 odst. 2, tj. povahou vysílaného programu, postavením provozovatele vysílání na trhu a popř. stanoviskem samoregulačních orgánů. Výčty stanovené přestupkovým zákonem jsou demonstrativní, což je vyjádřeno slovem „zejména“. Naopak kritéria stanovená zákonem o vysílání by měla být zhodnocena všechna a bude na ně zřejmě i použitelná starší judikatura, podle které nemusí být všechna tato kritéria stejně relevantní pro jednotlivé případy, ale v případě, že Rada dojde k takovému závěru, musí se s nerelevantním kritériem alespoň stručně vypořádat.¹³²

Pokuty se za porušení ustanovení § 32 odst. 1, písm. g) ve vztahu k filmům a seriálům pohybují v rozpětí od 50.000,- Kč do 750.000,- Kč. Jelikož je praxe již poměrně rozšířená, a to i ve vztahu k jiným typům pořadů, zejména typu reality-show, provozovatelé se s ohledem na

¹²⁶ Rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 9. dubna 2013, č. j. DRD/1579/2013, s. 1.

¹²⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. července 2009, sp. zn. 7 As 16/2009, s. 1.

¹²⁸ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. dubna 2007, sp. zn. 10 Ca 18/2007, s. 1 – 2.

¹²⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2009, sp. zn. 4 As 58/2008, s. 12.

¹³⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. července 2008, sp. zn. 4 As 13/2008, s. 13 – 14

¹³¹ Tamtéž, s. 12.

¹³² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2009, sp. zn. 4 As 58/2008, s. 14.

předvídatelnost rozhodnutí brání nepřiměřeným pokutám odkazem na předchozí rozhodnutí. Podle NSS není tato námitka nad rámec posuzovaných kritérií ve vztahu k výši sankce a Rada se musí s takovými námitkami vypořádat.¹³³ I v tomto případě je nezbytné posoudit uloženou pokutu ve vztahu ke konkrétnímu případu, avšak nesmí dojít k závažnému odchýlení a tím porušení zásady rovnosti vyjádřené v § 2 odst. 4 správního řádu. Pokud nejsou tyto námitky náležitě vypořádány, zatěžují rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.¹³⁴ Jak bylo v této námitce provozovatele uvedeno, v daném případě se posuzovaná pokuta ve výši 200.000,- Kč pohybovala *přibližně uprostřed spektra sankcí*.¹³⁵

Judikatura ve vztahu k upozornění na porušení zákona byla také rozšířena o názor NSS, že lhůta „ihned“ stanovená v upozornění *„nezakládala povinnost okamžitě přerušit vysílání, nybrž začít věnovat pozornost obsahu pořadů, které stěžovatel hodlá odvysílat, a to ve vztahu k ochraně speciální skupiny diváků, kterou daná zákonná povinnost vyžaduje“* a není tak nepřiměřená.¹³⁶

3.2.4 Upoutávky a rozhlasové vysílání

Jak vyplývá z ustanovení § 32 odst. 1, písm. g) povinnost se vztahuje nejen na pořady, ale i na upoutávky na ně. Ačkoliv to není příliš časté, vyskytla se již rozhodovací praxe i v tomto směru. Rada uložila pokutu ve výši 20.000,- Kč za odvysílání upoutávky na pořad Hotel Lolita v 19:50 hodin, ve které se objevilo několik obnažených souložících párů se zřetelnými kopulačními pohyby. Provozovatel ve správním řízení uznal, že se jednalo o chybu a že upoutávka neměla být zařazena a pokutu uhradil, aniž by se bránil soudní cestou.¹³⁷ V jiném případě dospělo řízení až k Nejvyššímu správnímu soudu, avšak provozovatel neuspěl se svými námitkami, zejména ve vztahu k předchozímu upozornění na porušení zákona a byla mu také uložena pokuta ve výši 20.000,- Kč.¹³⁸ Velmi důležitou pro rozhodovací praxi se pak stala upoutávka na pořadu Střepiny, v souvislosti s níž NSS vyslovil právní názor v souladu s usnesením rozšířeného senátu¹³⁹ ohledně toho, jak by měl vypadat výrok rozhodnutí Rady. Dle tohoto názoru nepostačí, pokud je ve výroku označen pouze odvysílaný pořad, ale ten musí obsahovat všechny zákonné znaky skutkové podstaty přestupku, tj. zejména popis skutku, který se vztahuje k možnému ohrožení vývoje dětí a mladistvých.¹⁴⁰

¹³³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. srpna 2017, sp. zn. 7 As 10/2017, bod 23.

¹³⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. března 2016, sp. zn. 9 As 70/2015, body 42 – 44.

¹³⁵ Tamtéž, bod 42.

¹³⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 3 As 64/2012, s. 5.

¹³⁷ rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 30. července 2012, č. j. LOJ/3456/2013

¹³⁸ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. září 2014, sp. zn. 8 As 84/2013

¹³⁹ usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2008, sp. zn. 2 As 34/2006

¹⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. září 2009, sp. zn. 4 As 7/2009, s. 7 – 8.

Rozhodovací praxe a judikatura pak existuje i k vysílání rozhlasového. Ve všech případech byl postihován stejný provozovatel Frekvence 1, a to k pořadu Sexy život a později k pořadu Dámský klub. V případě Dámského klubu byla např. uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč, která obstála přezkum Nejvyšším správním soudem, „*příčemž obrozující potenciál a škodlivost působení tohoto pořadu pro děti a dospívající mládež byly spatřovány v celkově vulgárním a hrubě pokleslém vedení pořadu, používání vulgárních a obhroublých výrazů, primitivním vtipkování a asociování intimní a citlivé problematiky s pudově prvosignální problematikou sexuality a partnerských vztahů.*“¹⁴¹

V rozsudku NSS ve vztahu k pořadu Sexy život byl jako v jednom z prvních vysloven názor, že pojem mravnosti nemůže být předmětem znaleckého posudku, a naopak je na Radě a popř. soudech, aby mu přiřadily konkrétní význam a obsah.¹⁴² Jak bylo ukázáno výše i ve vztahu k povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. e) je tento názor aplikován a citován dodnes. V tomto případě uložila Rada pokutu ve výši 100.000,- Kč.

---

¹⁴¹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. září 2015, sp. zn. 5 A 218/2014, s. 1.

¹⁴² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. února 2007, sp. zn. 8 As 62/2005, s. 5.

3.3 Přehled vybraných rozhodnutí a judikatury týkající se fenoménu Reality-show

Reality show byl typ pořadu vysílaný hlavními celoplošnými provozovateli televizního vysílání v letech 2005 – 2006, jenž se těšil vysoké divácké oblibě. V široké i odborné veřejnosti se však objevovaly ohlasy, že tento typ pořadu není obzvláště vhodný pro děti a mladistvé, přičemž touto vhodností se zabývala Rada a zároveň i soudy v mnoha řízeních.¹⁴³ Tato nevhodnost byla posuzována i znaleckými posudky. Znalci mezi důvody, proč tento typ pořadu není vhodný pro děti uváděli např. dlouhodobý vliv pořadu na psychiku diváka, napodobování chování protagonistů, kteří nejsou reprezentativním vzorkem mladé populace a absentuje u nich jakákoliv hodnotová orientace,¹⁴⁴ nebo skutečnost, že děti přebírají „vzorce chování“ i jejich hodnotové pozadí.¹⁴⁵

V pořadech se opakovaly zejména jevy spočívající v nevhodné prezentaci vulgární hrubé komunikace, sexuální tematiky a kouření¹⁴⁶ nebo schvalování krádeží a prezentace konzumace alkoholu jako běžné zábavy mladých lidí.¹⁴⁷ Provozovatelé opakovaně namítali, že v pořadech jde o zábavu a hru, která není škodlivá, avšak s tímto názorem soudy nesouhlasily.¹⁴⁸ Stejně tak ve většině případů neobstály námitky provozovatelů, že reality show jsou jen jedním z mnoha žánrů pořadů a závěry o nevhodnosti pořadů pro děti mohou být aplikovány též na jiné, denně vysílané pořady, a proto by neměli být za tento žánr trestáni. NSS však připomněl, že je v každém případě hodnocen konkrétní pořad jako celek a porovnávání s jinými žánry pořadů není na místě.¹⁴⁹ Nebezpečnost tohoto žánru spočívá podle Rady a NSS v tom, že děti chápaly pořady jako návod, jak být v životě úspěšný.¹⁵⁰

Provozovatelé se také dovolávali toho, že Rada při výkladu pojmu „mravní vývoj“ resp. pojmu morálky využívá svých subjektivních názorů.¹⁵¹ Soudy se tak opakovaně zabývaly výkladem morálky, posoudily např. že postoj k pojmu morálka se nevyvíjí v čase natolik překotně, aby byla ohrožena právní jistota provozovatelů¹⁵² a že je na ni třeba nahlížet prizmatem průměrného vnímání, jehož je schopen v podstatě každý.¹⁵³ Morálka také jako neurčitý právní pojem nemůže být definována do budoucna, ale až *ex post* na základě skutkových okolností případu.¹⁵⁴ S tím souvisí

¹⁴³ NSS dokonce v rozsudku ze dne 15. května 2008, sp. zn. 6 As 70/2007 na str. 13 an. tyto názory *orbiter dictum* shrnul.

¹⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 11.

¹⁴⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 43/2007, s. 3.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 11.

¹⁴⁸ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. prosince 2009, sp. zn. 6 As 8/2009, s. 6.

¹⁴⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 30/2008, s. 7.

¹⁵⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 13.

¹⁵¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 43/2007, s. 7.

¹⁵² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 24/2008, s. 7.

¹⁵³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 43/2007, s. 7.

¹⁵⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 21.

i již výše zmíněný názor, že k posuzování naplnění skutkové podstaty ohrožení fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých není nutné znalecké posouzení v případě, že se nejedná o hraniční případ.¹⁵⁵ Otázka, zda skutek naplnil tyto znaky je otázkou právní, kterou znalci nepřisluší odpovědět.¹⁵⁶

„Právní úprava skutkových podstat správních deliktů je poznamenána větší obecností, než tomu je například ve srovnání s trestnými činy, častějším používáním neurčitých právních pojmů či odkazovacích dispozic.“¹⁵⁷ Je to právě tato neurčitost, která způsobuje v praxi problémy, jelikož výklad neurčitých právních pojmů je ponechán správnímu orgánu, v tomto případě Radě. NSS se zabýval nutností výkladu neurčitých právních pojmů podrobně v rozsudku sp. zn. 4 As 34/2007, v němž mj. uvedl, že „rozhodujícím kritériem je skutečnost, zda správní orgán definoval jednotlivé pojmové znaky neurčitých pojmů a konkretizoval, ve kterých skutkových okolnostech případu spatřuje jejich naplnění v konkrétním případě.“¹⁵⁸

Případy týkající se reality show byly také velmi specifické v tom ohledu, že soudní řízení mnohdy probíhala po několik let, přičemž v některých případech Městský soud původní rozhodnutí Rady zrušil a Rada následně vydala rozhodnutí nové. Ovšem následně bylo vyhověno kasační stížnosti Rady a NNS zrušil rozhodnutí Městského soudu a tím „obživlo“ rozhodnutí původní a nastala situace, kdy si zde konkurovala dvě rozhodnutí pro týž skutek. NSS dovodil, že v takové situaci je nutné použít zásadu *ne bis in idem* jako zásadu ústavní a je k ní třeba přihlížet *ex offo*.¹⁵⁹ V nastalé situaci však musí Městský soud odůvodnit proč druhé rozhodnutí ruší a jak má Rada postupovat v dalším řízení (tj. zastavit jej).¹⁶⁰

Délka řízení před soudy pak nemůže zakládat nepřiměřenost výše pokuty.¹⁶¹ V souvislosti s ukládáním pokut, provozovatelé často navrhovali moderaci pokuty, z důvodu její nepřiměřenosti, soudem vzhledem k rozhodovací praxi Rady. Pokud soud takovému návrhu nevyhoví, musí se v odůvodnění podrobně tím zabývat tím, z jakého důvodu moderaci odmítl.¹⁶² V případě, kdy soud vyhověl návrhu na moderaci pokuty, odůvodnil ji zejména principem proporcionality.¹⁶³ Při stanovení výše pokuty také podle NSS tvoří tzv. referenční rámec samotná aplikační praxe Rady nezávislá na tom, zda byla následně rozhodnutí soudy zrušena, či nikoliv.¹⁶⁴ V aplikační praxi Rady týkající se reality show je výše pokut velmi rozdílná, pohybuje se od nejnižších 100.000,- Kč až do 4.000.000,- Kč. Tato rozdílnost však jistě nespočívá ve svévoli, ale ve zhodnocení kritérií při

¹⁵⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2008, sp. zn. 4 As 36/2007, s. 25.

¹⁵⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 21/2007, s. 11 – 12.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 12.

¹⁵⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 18 - 19.

¹⁵⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. března 2009, sp. zn. 6 As 44/2008, s. 5.

¹⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. května 2010, sp. zn. 6 As 15/2010, s. 2.

¹⁶¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. března 2009, sp. zn. 6 As 44/2008, s. 9 – 10.

¹⁶² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. dubna 2008, sp. zn. 4 As 32/2007, s. 18.

¹⁶³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2009, sp. zn. 4 As 73/2008, s. 10.

¹⁶⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 32.

posuzování výše pokuty ze strany Rady. NSS uvedl, že „že za porušení identického ustanovení nemusí být pokuty zcela identické; výše pokut se totiž odvíjí od toho, zda a v jaké míře (intenzitě) došlo k naplnění zákonných kritérií, které zákon stanoví pro uložení sankce.“¹⁶⁵ Sankce také musí mít preventivní charakter, a to jak ve vztahu ke konkrétnímu provozovateli, tak k jeho ostatním konkurentům na trhu.¹⁶⁶

Je však politováníhodné, že tento účinek v případě reality show VyVolení nenastal, kdy i NSS okomentoval skutečnost, že ani ukládání pokut za porušování ustanovení chránící děti a mladistvé, neodradil provozovatele FTV Prima od odvysílání celkově tři sezón předmětné reality show, v nichž opakovaně povinnost dle § 32 odst. 1, písm. g) porušoval.¹⁶⁷ Jako velkou chybu shledávám to, že aplikační praxe Rady je v některých případech nedůsledná, a proto jsou její rozhodnutí rušena pro nepřezkoumatelnost. Tato nedůslednost se ve vztahu k reality show projevila obzvláště výrazně, kdy Rada očividně kopírovala rozhodnutí k jiným skutkům, tj. jiným dnům vysílání a výrok se tak neshodoval s popisem skutku.¹⁶⁸

Pokud však shrneme výše uvedené, vztahující se k povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. g) lze shledat, že reality show výrazně přispěly k výkladu neurčitých právních pojmů do budoucna a stanovily důležitý referenční rámec pro výši ukládaných pokut. Je to jistě žádoucí jev, který poskytuje provozovatelům vyšší právní jistotu a zároveň částečný odstrašující účinek, i když je vidět, že ten nemusí fungovat vždy. Příkladem je výše uvedená reality show VyVolení, ale také ustálená praxe kriminálních seriálů, jejichž vysílání je naopak ze strany provozovatelů rozšiřováno. Pozitivní však je v tomto směru, že provozovatelé jsou ochotni pokuty platit bez obrany soudní cestou. V posledních letech se tak judikatura k tomuto ustanovení objevuje stále méně, což je jistě kladný jev vzhledem k ochraně dětí a mladistvých.

---

¹⁶⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 32.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 31.

¹⁶⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2008, sp. zn. 6 As 70/2007, s. 16.

¹⁶⁸ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. října 2009, sp. zn. 4 As 6/2009, s. 11; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. září 2008, sp. zn. 4 As 12/2008, s. 10.

3.4 Povinnost dle § 32 odst. 1, písm. j) zákona o vysílání

Zákon o vysílání vymezuje povinnost dle § 32 odst. 1, písm. j), tak že *provozovatel vysílání je povinen nezařazovat do programů pořady a reklamy, které obsahují vulgarismy a nadávky, kromě uměleckých děl, v nichž je to z hlediska líčeného kontextu nutné; taková díla je však možné vysílat pouze v době od 22.00 hodin do 06.00 hodin druhého dne.*

Jak tedy z tohoto ustanovení plyne, v případě jeho porušení, tedy, že provozovatel odvysílá reklamu či pořad obsahující vulgarismus či nadávku, nezkoumá Rada, zda byl tento výraz schopný ohrozit fyzický, duševní či mravní vývoj dětí či mladistvých, nýbrž podstatné je to, že se ve vysílání objevil a z toho důvodu má Rada povinnost postupovat dle zákona, bez zkoumání dalších podmínek. Tato povinnost je však specifická tím, že za ni nelze uložit pokutu (*a contrario* § 60 zákona o vysílání), nýbrž Rada může pouze provozovatele upozornit na porušení zákona dle § 59.

Vulgarismy a nadávky jsou obecně ve vysílání zakázány, avšak zákon stanovuje výjimku pro umělecká díla, v nichž je použití vulgarismu či nadávky nutné z hlediska jejich kontextu. I tato výjimka je však omezena tím, že takové umělecké dílo může být zařazeno pouze od 22.00 do 06.00 hodin. Mimo tento čas by se tedy neměly vulgarismy a nadávky ve vysílání objevovat vůbec.

Tomu, že to tak není svědčí častá upozornění Rady na porušení zákona zveřejňovaná v zápisech ze zasedání Rady. Můžeme uvést příklad z nedávné doby, kdy Rada upozornila provozovatele Česká televize na porušení tohoto ustanovení za odvysílání pořadu Dabing Street, díl 4. s podtitulem Vulgarismy 29. ledna 2018 od 21:05 na programu ČT1,¹⁶⁹ nebo naopak lze nalézt příklad i z poměrně starší rozhodovací praxe, kdy Rada upozornila stejného provozovatele na porušení povinnosti odvysíláním pořadu Sluneční stát aneb hrdinové dělnické třídy dne 18. června 2006 od 20:00 hod. na programu ČT 1 pro obsah vulgarismů a nadávek.¹⁷⁰

Pojem vulgarismu a nadávky také není zákonem definován a je na uvážení Rady, zda pomocí výkladových pravidel shledá, že určitý výraz je pod tuto skupinu podřaditelný či nikoli. Rada uvádí, že při posuzování těchto výrazů vychází zejména z jazykovědného rozboru a otevřených zdrojů a že za nadávky nepovažuje pouze slova, která jsou nadávkou sama o sobě, ale i slova neutrální, které však v kontextu obsahu mají jako nadávka sloužit.¹⁷¹

Jak bylo vysvětleno v předchozí kapitole, upozornění na porušení zákona není rozhodnutím a nemůže proto být napadnuto provozovatelem ve správním soudnictví. Logicky tedy neexistuje

¹⁶⁹ Zápis ze 4. zasedání 2018, konaného ve dnech 20. 2. 2018 [online]. RRTV, 20. února 2018 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_04_18.pdf>, s. 20.

¹⁷⁰ Zápis ze 19. zasedání, konaného ve dnech 24. – 25. 10. 2006 [online]. RRTV, 25. října 2006 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na: <<https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/zr200619.pdf>>, s. 8 – 9.

¹⁷¹ Zpráva o činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a o stavu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a v oblasti poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání za rok 2011 [online]. RRTV, 15. února 2012 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na <<https://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ2011.pdf>>, s. 46 – 47.

k tomuto ustanovení ani relevantní judikatura. Je však k zamyšlení, zda je takto nastavená povinnost dle § 32 odst. 1 písm. j) dostačující, nebo naopak nadbytečná, kdy i v případě opakovaného porušování ustanovení ze strany provozovatele může Rada pouze opakovaně upozorňovat, ale nemá žádný prostředek, jak provozovatele potrestat.

Osobně se domnívám, že takto nastavený koncept bez možnosti trestu je nadbytečný. Existují dvě možnosti řešení, buďto povinnost dle § 32 odst. 1 písm. j) ze zákona vypustit úplně, nebo nadále posuzovat vulgarismy a nadávky v kontextu toho, zda jsou způsobilé ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, jak tomu bylo před přidáním této povinnosti.¹⁷²

Dle mého názoru by nebylo vhodné upustit od ochrany před nadávkami a vulgarismy celkově, jelikož by se tím snižoval standard ochrany zavedený již po mnoho let. V některých případech může být toto porušení natolik marginální, že ve své podstatě nemůže zaútočit na chráněný statek fyzického, psychického či mravního vývoje dětí a mladistvých a v tom případě se zdá povinnost dle § 32 odst. 2, písm. j) nadbytečná, avšak v některých případech může naopak tento i vážně ohrozit a v tom případě nemá Rada žádný prostředek k zamezení dalšího ohrožování kromě upozornění. Proto bych jako přijatelné řešení shledala výše nastíněnou druhou možnost, v rámci níž by se provozovatel mohl dopustit porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) popř. písm. e) zákona o vysílání v případě že pořad jako celek je natolik vulgární, že může ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

---

¹⁷² zákon č. 231/2001 Sb., zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 341/2004 Sb. účinném ke dni 30. 5. 2006

4 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o AVMSV a dle ustanovení o regulaci obchodního sdělení v rozhodování Rady a v judikatuře správních soudů

V této kapitole budeme pokračovat ve vymezování povinností k ochraně dětí a mladistvých se zaměřením na zákon o AVMSV a v kontextu regulace reklamy. Ne vždy však bude možné, jako v kapitole předchozí, tyto vymezit i v kontextu judikatury, jelikož ne vždy se subjekty dopouští porušování jednotlivých povinností. Zejména k zákonu o AVMSV neexistuje relevantní judikatura, přičemž následně si vysvětlíme, proč tomu tak je.

Problematika obsahu reklamy je pak rozdělena mezi zákon o regulaci reklamy, zákon o vysílání i zákon o AVMSV, v této práci ji však sjednotíme do jedné podkapitoly a podíváme se na ni také v kontextu judikatury.

4.1 Ochrana dětí a mladistvých dle zákona o audiovizuálních službách na vyžádání

Zákon o AVMSV stanoví pravidla na ochranu dětí a mladistvých, poskytovatelům v § 6 odst. 3. Zatímco dle zákona o vysílání nemohou provozovatelé zařazovat do programu pořady, které mohou *vážně* narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých vůbec, poskytovatelé AVMSV dodrží svou povinnost, pokud zajistí, aby takový obsah nebyl pro děti a mladistvé běžně dostupný. Zákon pak mlčí o obsahu, který může ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých (nikoliv však *vážně*), tudíž tento je poskytovatel oprávněn poskytovat neomezeně.¹⁷³

Zákonodárce však nestanoví, jak přesně by měly poskytovatelé zajistit běžnou nedostupnost takového obsahu pro děti a mladistvé. V úvahu přichází různé systémy filtrování, označování a jiná technická opatření.¹⁷⁴ Z toho důvodu vydala Rada v rámci své působnosti dle § 5 písm. y) zákona o vysílání stanovisko, podle něž je povinnost dle § 6 odst. 3 zákona o AVMSV splněna při použití tzv. kvalifikovaného disclaimeru.¹⁷⁵ Ten musí splňovat speciální požadavky, které jej odlišují od disclaimeru prostého.¹⁷⁶

¹⁷³ WÜNSCHOVÁ PUJMANOVÁ: *Zákon o audiovizuálních mediálních službách...*, s. 48.

¹⁷⁴ ROZEHNAL: *Zákon o audiovizuálních mediálních službách...*, s. 238.

¹⁷⁵ *Stanovisko RRTV – kvalifikovaný disclaimer – Samoregulace* [online]. RRTV, 19. října 2010 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na <https://www.rrtv.cz/cz/static/am-se-ridime/pravni-stanoviska/STANOVISKO_DISCLAIMER.pdf>.

¹⁷⁶ Požadavky na kvalifikovaný disclaimer: 1. *Obsahuje obecné upozornění (o potenciální škodlivosti obsahu) v duchu zákona*; 2. *Obsahuje další zabezpečení nad obsaženou informační hodnotu; tak, aby děti a mladiství nemohli škodlivý obsah obsažený v audiovizuální mediální službě na vyžádání běžně vidět a slyšet.*

Pokud provozovatel poruší povinnost a nezajistí, aby nebyl tento nevhodný obsah běžně dětem a mladistvým dostupný, může se dopustit přestupku dle § 12 odst. 1 písm. d), za který může Rada uložit pokutu až do výše 2.000.000,- Kč. Doposud však k rozhodnutí o tomto přestupku ve správní praxi Rady nedošlo. Důvodem je jistě institut opatření k nápravě. Obdobně jako v zákoně o vysílání, má Rada povinnost poskytovatele nejdříve na porušení zákona upozornit.¹⁷⁷ V momentě, kdy Rada poskytovatele upozorní na porušení, tedy neexistenci disclaimeru, popř. jiného opatření, je pro poskytovatele jistě možné ve stanovené lhůtě tento nedostatek odstranit a Rada tak nepřistoupí následně k zahájení správního řízení.¹⁷⁸

V § 11, odst. 4 je stanoveno, že pokud by tuto povinnost poskytovatel porušil *zvláště závažným způsobem*, nemusí Rada předem na porušení zákona upozornit. Nabízí se však otázka, zda lze ve vztahu k povinnosti dle § 6 odst. 3 hovořit o *zvláště závažném způsobu porušení*. Domnívám se, že technický prostředek k zamezení přístupu buďto existuje, či nikoliv, a proto nelze hovořit o různých intenzitách porušení. Ustanovení by se dalo vyložit v kontextu samotného obsahu, domnívám se, že Rada by nemusela předem upozornit na porušení zákona, pokud by obsah mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých zvláště závažně. Je ale pravděpodobné, že Rada z procesní opatrnosti upozorní na porušení ve většině případů.

Rada navíc ve své praxi ještě před vydáváním opatření k nápravě při podezření o běžné (ne)dostupnosti obsahu dětem a mladistvým nejčastěji přistupuje k žádosti o podání vysvětlení poskytovatelem, jak tuto svou povinnost plní.¹⁷⁹ Pokud je dle Rady vysvětlení opatření dostačující, nebude se případem dále zabývat, pokud nikoliv, může upozornit na porušení zákona a stanovit lhůtu, ve které poskytovatel nejpravděpodobněji povinnost splní.

---

¹⁷⁷ § 11, odst. 1 zákona o AVMSV

¹⁷⁸ K upozornění na porušení zákona ve vztahu k porušení povinnosti dle § 6, odst. 3 došlo např. ve vztahu k poskytovateli MEDIASHARE s.r.o., který provozoval AVMSV XX Passion. V tomto případě se však zřejmě na základě tohoto upozornění poskytovatel AVMSV rozhodl službu ukončit, a tak ani v tomto případě nebylo zahájeno správní řízení. *Zápis z 12. zasedání, konaného dne 21. 6. 2016* [online]. RRTV, 21. června 2016 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_12_16.pdf>, bod 36.

¹⁷⁹ např. žádost o podání vysvětlení poskytovateli Alza.cz ve vztahu ke službě Alza Media. *Zápis ze 17. zasedání, konaného dne 20. 9. 2016* [online]. RRTV, 20. září 2016 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_17_16.pdf>, bod 38.

4.2 Ochrana dětí a mladistvých ve vztahu k obchodnímu sdělení

Jak již bylo naznačeno, problematika ochrany dětí a mladistvých proti nevhodné reklamě či teleshoppingu se rozpadá do všech námi sledovaných zákonů. Zákon o AVMS na vyžádání stanoví povinnosti provozovatelů v § 8 odst. 3 a 4. Třetí odstavec se týká obchodních sdělení propagující alkoholické nápoje, čtvrtý pak chrání děti a mladistvé obecně. Co se týče rozhodování Rady a judikatury v této oblasti, ani v tomto případě neexistuje doposud relevantní rozhodovací praxe, stejně jako tomu je u samotného obsahu audiovizuálních služeb, jak bylo vysvětleno výše. Přejdeme tedy rovnou k povinnostem dle zákona o vysílání a zákona o regulaci reklamy.

4.2.1 Obecná ochrana dětí a mladistvých ve vztahu k obchodnímu sdělení

Pokud jde o obecné ustanovení chránící děti a mladistvé, v zákoně o regulaci reklamy je to § 2c, který stanoví, že: *Reklama nesmí, pokud jde o osoby mladší 18 let, a) podporovat chování obrozňující jejich zdraví, psychický nebo morální vývoj, b) využívat jejich zvláštní důvěry vůči jejich rodičům nebo zákonným zástupcům nebo jiným osobám, c) nevhodným způsobem je ukazovat v nebezpečných situacích.* Zákon o vysílání obsahuje ve vztahu k provozovatelům vysílání obdobné ustanovení § 48 odst. 2, které navíc specifikuje 2 speciální povinnosti. Podle současného znění zákonů, může být dle zákona o regulaci reklamy za porušení některé z těchto povinností odpovědný zadavatel či zpracovatel reklamy (§ 8 odst. 2, písm. b), odst. 3, písm. d); § 8a, odst. 2, písm. d), odst. 3, písm. d)). Provozovatelé vysílání pak odpovídají dle zákona o vysílání a mohou se dopustit přestupku dle § 60 odst. 1, písm. l).

Touto povinností se zabývaly správní soudy ve vztahu k reklamě na oplatku Fidorka.¹⁸⁰ Ve zkoumaném spotu vhodilo asi šestileté děvčátko panenku na kapotu auta, čímž aktivovalo airbagy a následně se zmocnilo oplatky Fidorka, kterou rozbalovala žena řídící automobil. Nejvyšší správní soud se ve svém rozhodnutí sp. zn. 6 As 16/2004 zabýval především otázkou nadsázky a reklamního přehánění, přičemž závěry v tomto rozhodnutí dovozené jsou soudy citovány dodnes. NSS dovedl, že nadsázka je v reklamních spotech obecně přípustná, tato přípustnost však musí být posuzována ve vztahu k adresátům reklamy. Dovedl, že adresáty reklamy byly děti, kterým může chybět schopnost vnímat reklamní nadsázku a ustanovení bylo porušeno.¹⁸¹ Kromě toho se soud vyjádřil k nezbytnosti ustanovování znalce. Dle soudu není nutné ustanovovat znalce v případě, že je skutkový stav náležitě zjištěn a Rada si může učinit úsudek sama o otázkách

---

¹⁸⁰ § 2 odst. 3 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, v původním znění účinném ke dni 31. 5. 2002: *Reklamy určené osobám do 15 let, nebo v nichž vystupují osoby mladší 15 let, pokud podporují chování obrozňující jejich zdraví, psychický nebo morální vývoj, se zakazují.*

¹⁸¹ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. března 2005, sp. zn. 6 As 16/2004

spadajících do skutkové podstaty přestupku, což potvrdil i Ústavní soud a nespátřil v tomto případě porušení práva na spravedlivý proces.¹⁸² Pokuta ve výši 500.000,- Kč byla uložena širiteli reklamy.

To, že k naplnění skutkové podstaty musí dojít vždy v konkrétním případě ve vztahu ke konkrétním okolnostem svědčí poměrně nedávná rozhodnutí vztahující se k reklamě na dětský nápoj Jupík Crazy Aqua. Tato reklama byla posuzována ve dvou svých mutacích.

V první z nich, kterou posuzoval NSS v rozhodnutí sp. zn. 4 As 36/2017 sjížděl ve volné krajině chlapec na skateboardu kopec. Podle Rady mělo v tomto případě dojít k porušení povinnosti stanovené v § 2c písm. a) a e) zákona o regulaci reklamy, resp. § 2c písm. a) a c) dle současného znění zákona, a to z toho důvodu, že situace, v níž byl chlapec vyobrazen, byla nebezpečná. Pro posouzení tedy toho, zda došlo k přestupku bylo nezbytné vymezit, zda byla vyobrazená situace nebezpečná a zda tudíž podporuje chování ohrožující zdraví. NSS nedovodil, že by byl chlapec zobrazován v nebezpečné situaci: „... je evidentní, že se nejedná o žádnou strmou plochu, ale mírný svah končící rovinou. Postava jede po zelené louce, kde nejsou žádné překážky, kameny apod. Nebroží tedy, že by do něčeho narazil. Chlapec není zobrazen v nebezpečné situaci, která by podle názoru NSS přicházela v úvahu tehdy, pokud by chlapec jel po ulici, mezi auty a obrožoval by sebe i ostatní...“¹⁸³ Tuto úvahu doplnil pak i další senát NSS, zabývající se stejným spotem, o tom, že reklama nevyzývá k nebezpečnému chování, ale má za cíl aktivitu, pohyb a pobyt v přírodě. NSS v něm také odkazuje na své rozhodnutí o reklamě na Fidorku, citované výše, a uvádí přípustnost nadsázky, která byla využita i v tomto případě.¹⁸⁴

Ve druhé z mutací reklamy NSS s odkazem na výše zmíněné rozhodnutí 4 As 36/2017 uvedl, že ne všechny dětské aktivity lze podřadit pod nebezpečnou situaci,¹⁸⁵ avšak aktivitu vyobrazenou v této mutaci jako nebezpečnou posoudil: „[NSS]... je názoru, že sjíždění zobrazeného tobogánu v poloze „na bříše hlavou dolů s připaženými rukama“ lze považovat za aktivitu, při které broží zvýšené riziko obrožení zdraví...“¹⁸⁶ Pokud tedy soud dospěl k závěru, že vyobrazená situace je nebezpečná, pak i reklamní výzva nabádá k podpoře chování ohrožující zdraví dětí a mladistvých, čímž byla porušena povinnost dle § 2c písm. a) zákona o regulaci reklamy. Rada v tomto případě uložila pokutu ve výši 150.000,- Kč společnosti Kofola Československo, a. s., jakožto zadavateli reklamy.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že pojem „nebezpečná situace“, který předpokládá zákon ve vymezení skutkové podstaty přestupku, je pojmem, který nelze jednoznačně definovat a vždy musí být posuzován v kontextu jednotlivého případu. Stejně tak při použití nadsázky v reklamách je vždy nutné nejprve zhodnotit cílovou skupinu a její schopnost tuto nadsázku rozpoznat.

¹⁸² usnesení Ústavního soudu ze dne 27. října 2005, sp. zn. II. ÚS 396/05

¹⁸³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. května 2017, sp. zn. 4 As 36/2017, bod 23.

¹⁸⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. srpna 2017, sp. zn. 5 As 51/2017, bod 17.

¹⁸⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. června 2017, sp. zn. 7 As 65/2017, bod 25.

¹⁸⁶ Tamtéž, bod 27.

4.2.2 Reklama na alkoholické nápoje

Jelikož je alkohol návykovou látkou, která může nepříznivě ovlivňovat zdraví lidí,¹⁸⁷ i jeho propagace v reklamách je zákonem regulována. Kromě toho, že reklama na alkohol nesmí např. nabádat k nestřídmému užívání alkoholických nápojů, spojovat alkohol se společenským či sexuálním úspěchem, nebo tvrdit, že alkohol má léčebné vlastnosti, nesmí *být zaměřena na osoby mladší 18 let, zejména nesmí tyto osoby ani osoby, které jako mladší 18 let vyhlížejí, zobrazovat při spotřebě alkoholických nápojů nebo nesmí využívat prvky, prostředky nebo akce, které osoby mladší 18 let oslovují.*¹⁸⁸ Zákon o vysílání obsahuje podobné ustanovení § 52 písm. b), avšak nehovoří o prvcích oslovující skupinu dětí a mladistvých, tudíž je tato povinnost vymezena úžeji.

Porušením této povinnosti ve vztahu k dětem a mladistvým se NSS zabýval ve dvou rozhodnutích ze dne 20. září 2012. V obou posuzoval stejný senát reklamu na produkt Fernet 8000, která byla vysílána ve dvou mutacích. I v tomto případě byla každá z nich posouzena odlišně. V mutaci č. 2, o které NSS rozhodl rozsudkem 7 As 43/2012 nesouhlasil soud s tím, že bylo porušeno předmětné ustanovení. V tomto provedení reklamy tři mladíci drtili v kuchyni chilli papričky, které následně zkonsumovali a posléze zapili Fernetem 8000 s chilli papričkou. NSS dal za pravdu Městskému soudu, který shledal, že rozhodnutí Rady nebylo řádně odůvodněno, co do zhodnocení, z jakého důvodu považuje mladíky vypadající na méně než 18 let a ani do co do zhodnocení celkového vyznění reklamy, která měla podle Rady využívat prostředky, akce a prvky oslovující osoby mladší 18 let.¹⁸⁹ V širším kontextu je na předmětné kasační stížnosti důležitá stížnostní námitka Rady, kterou vytýkala, že Městský soud nahradil její správní uvážení vlastním rozhodnutím ve věci. K tomu se NSS vyjádřil tak, že „MS [...] *ke některým jejím aspektům vyslovil vlastní dílčí závěry. Ani MS však předmětnou reklamu komplexně nehodnotil, a vzhledem ke nedostatečnému odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí, tak ani učinit nemohl.*“¹⁹⁰ Pokud je tedy rozhodnutí Rady, jakožto správního orgánu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nepřísluší soudu, aby nahrazoval závěry Rady, nýbrž ta je musí sama v pokračujícím správním řízení doplnit.

V posuzované mutaci č. 1 měla Rada co do odůvodnění poněkud jednodušší pozici, jelikož porušení bylo více zřejmé. V tomto případě také rozhodnutí Rady obstálo i přezkum NSS a zpracovateli reklamy byla uložena pokuta ve výši 500.000,- Kč. V reklamě dvě dívky provozují zorbing, tedy sjíždění kopce ve velké nafukovací kouli, přičemž jako hlavní motiv je gumový medvídek, tedy sladkost určená především dětem. Medvídci se kutálí s dívkami v kouli a následně je jeden z nich vhozen i do alkoholického nápoje. I v tomto případě se stěžovatel bránil použitím

¹⁸⁷ srov. § 2 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁸ § 4 písm. b) zákona o regulaci reklamy.

¹⁸⁹ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 2012, sp. zn. 7 As 45/2012

¹⁹⁰ Tamtéž, s. 4.

nadsázky, přičemž tuto námitku NSS shledal jako lichou: „Přes použití nadsázky však v dané věci nelze přehlédnout, že posuzovaná reklama používá prostředky oslovující osoby mladší 18 let. Zorbing ve spojení s mladistvým vzhledem akterek reklamy, jejich chováním, použitou dynamickou hudbou a zejména manipulací s želatinovými medvídky, vytváří dojem nezávazné, skotačivé zábavy, která je, spíše než pro dospělé osoby, typická pro dospívající mládež a děti.“¹⁹¹

NSS se zabýval i výkladem pojmů „osoba vyhlížející mladší 18 let“, „prvek“, „prostředek“, „akce“, „oslovení osob mladších 18 let“ a „spotřeba“, které používá zákon a dovodil, že tyto jsou pojmy „běžně užívané, logicky a významově vysvětlitelné, které nejsou neurčitými právními pojmy jako prostředky pro dotváření práva.“¹⁹²

Ustanovení chránící děti před škodlivým vlivem reklamy na alkohol by je dle judikatury mělo mj. chránit před získáním dojmu o radosti z pití alkoholu v situacích, které je oslovují.¹⁹³ Z tohoto hlediska je tedy na Radě, aby v rámci svého uvážení rozhodla, zda může určitá reklama na alkohol na děti a mladistvé takovýmto způsobem působit, a to při zhodnocení reklamy jako celku. Důležitou roli hraje v tomto případě řádné odůvodnění, a to zejména v případech, kdy závadnost reklamy není zřejmá na první pohled.

4.2.3 Obchodní sdělení týkající se erotických služeb, výrobků a doplňků stravy na podporu sexuální výkonnosti

Ustanovení § 49 odst. 1, písm. c) zákona o vysílání chrání děti a mladistvé před obchodními sděleními týkajícími se erotických služeb, erotických výrobků a humánních léčivých přípravků nebo doplňků stravy na podporu sexuální výkonnosti, které nesmějí být zařazovány do vysílání v době od 06.00 do 20.00 hodin. Domnívám se, že tato povinnost se bude ve většině případů překrývat s povinností dle § 32 odst. 1, písm. e) resp. g) ve spojení s odst. 5 ve vztahu k obchodním sdělením.

Pro potvrzení své domněnky odkáží na rozhodnutí NSS 7 As 250/2015, v němž bylo přezkoumáváno rozhodnutí Rady o uložení pokuty za odvysílání teleshoppingového bloku na erotickou zpoplatněnou telefonickou linku, tedy na erotickou službu, avšak Rada neuložila pokutu za porušení povinnosti dle § 49, nýbrž dle § 32 odst. 1, písm. e) ve spojení s odst. 5, čemuž odpovídá přestupek podle § 60 odst. 3, písm. c) zákona o vysílání.¹⁹⁴ V tomto případě šlo tedy o obchodní sdělení, konkrétně teleshopping,¹⁹⁵ a to na erotickou službu a dle skutkových okolností vysílané až do 6. hodiny ranní. Je tedy zřejmé, že Rada mohla uložit pokutu dle § 49 odst. 1, písm. c). Uložila ji však za porušení povinnosti dle § 32 odst. 1 písm. e) tedy za odvysílání pořadu, který mohl vážně

¹⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 2012, sp. zn. 7 As 7/2012, s. 5.

¹⁹² Tamtéž, s. 3.

¹⁹³ Tamtéž.

¹⁹⁴ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. prosince 2015, sp. zn. 7 As 250/2015

¹⁹⁵ srov. § 2 odst. 2, písm. a) zákona o vysílání

narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, z čehož plyne, že se tyto skutkové podstaty překrývají. Je však na místě dodat, že rozhodnutí Rady v tomto případě neobstálo v soudním přezkumu, a to pro svoji nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti. Z odůvodnění je zřejmé, že Rada argumentovala jak ve vztahu k povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. e), tak k povinnosti dle § 32 odst. 1, písm. g) či dle § 49 odst. 1, písm. c). Obě stanoví časový rámec povoleného vysílání, a nikoliv absolutní zákaz, a celkově tudíž vyllynulo velmi nekonzistentně. Domnívám se, že tento rozpor vznikl v důsledku vysílacího času těsně kolem 6.00 hodin ráno.¹⁹⁶

V jiném rozhodnutí týkajícím se erotického teleshoppingu, a to proti stejnému provozovateli, totiž Rada uložila pokutu pro porušení § 49 odst. 1, písm. c), přičemž jediným rozdílem ve skutkových okolnostech byl vysílací čas v době od 6:00:00 až 7:35:24 hodin.¹⁹⁷ Proti tomuto rozhodnutí nepodal provozovatel žalobu. Domnívám se, že i v tomto případě mohla Rada uložit pokutu pro porušení ustanovení § 32 odst. 1, písm. g) ve spojení s odst. 5, jehož znaky byly naplněny.

4.2.4 Reklama na hazardní hry

Další povinnost chránící výslovně děti a mladistvé najdeme v § 5j odst. 2 zákona o regulaci reklamy. Ten stanoví, že „*reklama na hazardní hru nesmí být zaměřena na osoby mladší 18 let, a to zejména v podobě zobrazení těchto osob nebo užitím prvků, prostředků nebo akcí, které takové osoby převážně oslovují.*“ Podle § 6b odst. 2 odpovídá šířitel za způsob šíření takové reklamy, může být tedy odpovědný za přestupek dle § 8 odst. 1, písm. a) resp. dle § 8a odst. 1, písm. a) za neoznámení toho, kdo je zpracovatelem nebo zadavatelem takové reklamy. Za obsah a nedodržení ustanovení § 5j může být odpovědný pouze zadavatel reklamy, či její zpracovatel, pokud je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou.¹⁹⁸

Takto koncipovaná odpovědnost za obsah reklamy týkající se hazardních her je poměrně novou záležitostí a byla do zákona o regulaci reklamy vložena novelou č. 188/2016 Sb., která nabyla účinnosti ke dni 1. 1. 2017.¹⁹⁹ Co se týče judikatury k reklamě na hazardní hry, neexistuje žádná, která by se věnovala přímo ustanovení na ochranu dětí, avšak zmíním rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 5 A 50/2013, kterým bylo přezkoumáváno rozhodnutí Rady o uložení pokuty provozovateli FTV Prima spol. s r. o. za šíření reklamy na hazardní hry. V tomto případě se však Rada dovolávala porušení ustanovení zakazující reklamu na služby, jejichž prodej, poskytování nebo šíření je v rozporu s právními předpisy (§ 2 odst. 1, písm. a)), a to z toho důvodu, že hazardní

¹⁹⁶ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. prosince 2015, sp. zn. 7 As 250/2015

¹⁹⁷ rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 5. listopadu 2013, č. j. LOJ/4924/2013

¹⁹⁸ srov. § 8 odst. 2, písm. b); § 8a odst. 2, písm. d); § 8a odst. 3, písm. a)

¹⁹⁹ zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her

hra nebyla oznámena Ministerstvu, a tudíž byla provozována protizákonně dle zákona o loteriích a jiných podobných hrách.²⁰⁰ Soud však dovodil, že protizákonnost reklamního spotu nevyplývala z jejího obsahu, a tudíž nemůže být odpovědný šířitel, který byl podle tehdejšího znění zákona odpovědný pouze za způsob šíření takové reklamy.²⁰¹

Podle současného znění zákona o regulaci reklamy je však šířitel dle § 6b odst. 2, resp. § 8 odst. 1, písm. l) a § 8a odst. 1, písm. o) odpovědný také za šíření hazardní hry provozované bez základního povolení. Zákon tudíž nově stanoví tuto povinnost výslovně a šířitel se nemůže dovolat toho, že z reklamy nevyplývá, že by měla být protizákonná či nepovolená, jak dovodil soud v předmětném rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že tato judikatura je dnes již překonaná a je velmi pravděpodobné, že tato odpovědnost byla zákonodárcem do zákona vložena právě v reakci na tuto judikaturu, jelikož tehdejší zákon o loteriích a jiných podobných hrách neobsahoval žádnou sankci za porušení takového zákazu.²⁰²

4.2.5 Ostatní ustanovení na ochranu dětí a mladistvých ve vztahu k reklamě

Pro poskytnutí celkového souhrnu, je nutné na tomto místě zmínit i další povinnosti obsažené v zákoně o vysílání, které chrání děti a mladistvé před negativním vlivem obchodních sdělení, avšak jiným způsobem, než je regulace jejich obsahu.

Jsou to ustanovení dotýkající se pořadů pro děti a souvisejícími obchodními sděleními. Podle § 53a odst. 1, písm. a) je zakázáno zařazování umístění produktu (tzv. product placement) v kinematografických dílech, ve filmech a seriálech a ve sportovních a zábavných pořadech, pokud je lze podřadit pod *pořad pro děti*. Podle toho ustanovení platí stejná povinnost i v případech, že jsou tyto vytvářeny pro audiovizuální mediální služby na vyžádání. Na pořad pro děti se také vztahuje speciální regulace, co do možnosti jejich přerušování reklamou, která je obsažena v § 49, odst. 5. Během vysílání pořadu pro děti jej nelze přerušovat reklamou častěji než jednou za 30 minut, zobrazovat reklamu na dělené obrazovce je pak zakázáno úplně.

Přerušování dětských pořadů reklamou bylo v judikatuře častým tématem v minulosti, kdy byly řešeny pokuty uložené ještě dle původního zákona o vysílání z roku 1991,²⁰³ a to z toho důvodu, že zákon stanovil přísnější podmínky než ten současný.²⁰⁴ NSS vytkl Radě v rozsudku 4 As 8/2004, že nedostatečně vyložila pojem pořadu pro děti, což je pojem obsahově ne zcela

²⁰⁰ zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

²⁰¹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. února 2017, sp. zn. 5 A 50/2013, s. 8.

²⁰² *Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Důvodová zpráva [online]. Portál Aplikace ODok, 27. listopadu 2014 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN9R9BJQYR>>, s. 49.*

²⁰³ zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁴ § 6a odst. 2 zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů

určitý a úvaha v odůvodnění rozhodnutí měla směřovat k naplnění tohoto pojmu.²⁰⁵ I v případě neurčitého pojmu „pořad pro děti“, je tedy nutné provést jeho výklad vždy v kontextu jednotlivých skutkových okolností a nelze jej provést obecně.²⁰⁶

Přesto se Rada pokusila v rámci své pravomoci dle § 5 písm. y) zákona o vysílání tento pojem definovat, resp. stanovit obecný způsob přezkumu toho, zda se jedná o pořad pro děti či nikoliv. Podle Rady se tedy pořadem pro děti rozumí „*pořad, který je vyroben a určen pro diváky mladší 12 let a je obsahově a formálně přizpůsoben zralosti osob této věkové kategorie.*“ Stanovisko obsahuje podrobné odůvodnění toho, jak byla tato definice vytvořena. Dále také obsahuje návod, jak v jednotlivých případech posuzovat, zda se skutečně jedná o pořad pro děti, a proto stanoví zkoumaná kritéria: obsah, naraci, použité audiovizuální a jazykové prostředky, způsob a čas zařazení pořadu do vysílání a prezentaci pořadu provozovatelem (poskytovatelem).²⁰⁷

Toto stanovisko je tedy jednak jakýmsi návodem pro rozhodování Rady o tom, zda bylo ustanovení porušeno, ale zároveň může sloužit provozovatelům vysílání k tomu, aby se preventivně vyhnuli jeho porušení.

4.2.6 Shrnutí

Pokud tedy shrneme výše uvedené, jako společný jmenovatel je i zde neurčitost skutkových podstat, resp. jejich vyjádření neurčitými právními pojmy. Takové vyjádření skutkových podstat klade mnohem větší požadavky na Radu, jako správní orgán, který by měl tyto pojmy vykládat a jak bylo ukázáno na některých rozhodnutích soudů, kterými byla rozhodnutí Rady zrušena, ne vždy se takový výklad podaří dostatečně určitě.

Avšak i taková judikatura poskytuje do budoucna vodítko, jak jednotlivé pojmy vykládat a zpřesňovat jejich význam²⁰⁸ a tím i zajišťovat účinnější ochranu dětí a mladistvých před nepříznivými vlivy obchodních sdělení. A to zejména s ohledem na fakt, že výkladem těchto pojmů se zvyšuje právní jistota zadavatelů, zpracovatelů i šířitelů reklam, co do jejich povědomí o tom, jaký obsah v reklamě může být nezávadný a jaký může být naopak postižitelný dle zákona. Pozitivní dopad má v tomto směru i přijímání stanovisek Rady, která sice nejsou obecně právně závazná, ale také pomáhají dotčeným subjektům ve zhodnocování (ne)závadnosti jimi zpracovávaného či vysílaného obsahu.

---

²⁰⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. srpna 2005, sp. zn. 4 As 8/2004, s. 5.

²⁰⁶ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. června 2003, sp. zn. 28 Ca 404/2001, s. 6.

²⁰⁷ *Stanovisko RRTV k výkladu pojmu pořad pro děti* [online]. RRTV, 17. prosince 2013 [cit. 12. března 2018]. Dostupné na <https://www.rtv.cz/cz/static/metodiky/Stanovisko_porad_pro_deti.pdf>.

²⁰⁸ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo...*, s. 154.

Závěr

Tato diplomová práce poskytla ucelený náhled na právní úpravu ochrany fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých ve vztahu k zákonu o vysílání, ZASVM a k zákonu o regulaci reklamy. Hlavním cílem této práce bylo zejména rozebrání důležitých rozhodnutí správních soudů a shrnutí názorů v nich obsažených, o čemž pojednává třetí a čtvrtá kapitola. Zejména NSS se vyjádřil k mnoha klíčovým otázkám týkajících se povinností ve vztahu k ochraně dětí a mladistvých. V průběhu času lze sledovat, jak NSS odkazuje na svá předchozí rozhodnutí a sjednocuje rozhodovací praxi. Uvedme například otázku dokazování, k němuž dochází v případě rozhodování Rady zhlédnutím pořadů.²⁰⁹ Do rozhodnutí rozšířeného senátu byla tato otázka rozhodována různě různými senáty NSS a tím docházelo k nedůvodným rozdílům, kdy ani sama Rada si nemohla být jistá, zda její rozhodnutí obstojí soudní přezkum, či nikoliv. Je tedy zřejmé, že tento a obdobné názory NSS přispívají zejména k právní jistotě subjektů odpovídajících za přestupky, ale i k větší jistotě Rady o tom, jak by měla její rozhodnutí v budoucnu vypadat a jaké znaky by mělo splňovat řízení mu předcházející.

Lze vysledovat, že v posledních letech je podíl judikatury v této oblasti nižší. Na zkoumání toho, proč tomu tak je bychom zřejmě potřebovali přesnější analýzu. Ovšem na základě zjištění v této práci se můžeme domnívat, že je to kombinace několika prvků. Zejména tedy již ustálená judikatura, díky níž Rada vydává kvalitnější rozhodnutí, která jsou schopná obstát soudní přezkum. Dalším prvkem může být to, že subjekty odpovídající za přestupky samy vědí, že je rozhodnutí Rady na základě předcházející judikatury přezkoumatelné, a tak je pro ně ekonomicky nevýhodné zvyšovat své náklady v soudním řízení. Jako jeden z prvků se jeví také novelizace zákonů, která zpřesňuje povinnosti těchto subjektů. Může to být např. nové stanovení prekluzivní lhůty nebo i nová úprava přestupkového řízení. Obě tyto změny jsou však v době psaní této práce ještě natolik nedávné, že tyto budou relevantní spíše do budoucí rozhodovací praxe.

Související otázkou je i výše sankce, jejíž generalizace je v tomto případě těžko proveditelná. Jak bylo v práci rozebráno, sankce se mohou pohybovat v různých rozpětích, přičemž i u stejných druhů pořadů nemusí být sankce obdobná. Je však jisté důležitý závěr, že rozhodovací praxe týkající se pokut je relevantní i v případech, kdy bylo rozhodnutí Rady zrušeno.²¹⁰ I v tomto směru je tedy zvyšována právní jistota subjektů ohledně výše očekávané sankce. To může na druhou stranu snižovat odstrašující účinek sankce, pokud je pro subjekt výhodnější povinnost porušit a následně zaplatit předvídatelnou pokutu než povinnost neporušit a zároveň se tak vystavit např. soukromoprávnímu postihu ze smlouvy s 3. subjektem.

---

²⁰⁹ usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, sp. zn. 7 As 57/2010

²¹⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007, s. 32.

Další otázkou, kterou jsem se v této práci zabývala byly neurčité právní pojmy. Ústředním pojmem, který tuto práci provází je zejména „fyzický, psychický a mravní vývoj“ dětí a mladistvých. Jak je v práci dovozeno, obsah tohoto pojmu může naplnit mnoho jednání, proto ani v tomto případě není jednoduché vytvořit obecnější shrnutí. Lze konstatovat, že pojem je naplňován různě zejména k různým typům pořadů, přičemž nejproblematictějšími jsou pořady obsahující sexuální a násilnou tematiku.

Vzhledem k tomu, že byla tato práce zaměřena na aplikační praxi a rozhodování správních soudů, lze toto rozhodování sledovat i do budoucna a hodnotit další vývoj v čase. Téma by bylo možné dále rozšířit i o místní hledisko. Jelikož je úprava obsažená ve vnitrostátních zákonech v této oblasti odrazem evropské směrnice, další výzkum může směřovat k tomu, jak jsou skutkové podstaty vymezeny v jiných evropských zemích a jakým způsobem místní praxe doposud vyložila neurčité právní pojmy.

Je logické, že největší vliv na vývoj dětí a mladistvých mají právě rodiče a ti nesou zodpovědnost za to, aby byl tento vývoj řádný. To nemůže žádný zákon chránící děti a mladistvé před nevhodným obsahem nahradit, avšak domnívám se, že upustit od této regulace úplně, jak je v dnešní době internetu navrhováno, je nežádoucí, ba možná dokonce nemožné, dokud bude Česká republika právním státem, který dodržuje své mezinárodní závazky. Ochrana dětí a mladistvých je totiž jedním z těchto závazků, jak bylo naznačeno v první kapitole.

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

1. BARTOŇ, Michal. *Svoboda projevu a její meze v právu ČR*. 1. vydání. Praha: Linde, 2002. 316 s.
2. FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 458 s.
3. KROUPA, Jiří a kol. *Mediální právo*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 248 s.
4. MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál, 2009. 639 s.
5. MORAVEC, Ondřej. *Mediální právo v informační společnosti*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013. 288 s.
6. NOVÁKOVÁ, Eva, JANDOVÁ Venuše. *Reklama a její regulace*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, 2006. 248 s.
7. POUPEROVÁ, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 255 s.
8. POUPEROVÁ, Olga. *Regulace médií*. 1. vydání. Praha: Leges, 2010. 272 s.
9. REMIŠOVÁ, Anna. *Etika médií*. 1. vydání. Bratislava: KALLIGRAM, 2010. 310 s.
10. RIGEL, Filip a kol. *Reklamní právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018. 181 s.
11. ROZEHNAL, Aleš. *Mediální právo*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. 464 s.
12. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500 s.

Příspěvky ze sborníků:

1. POUPEROVÁ, Olga. Několik poznámek k regulaci obsahu v hromadných sdělovacích prostředcích. In HAMUŤAK, Ondrej a kol (ed). *Debaty mladých právníků 2007: Sborník příspěvků z konference Monseho debat mladých právníků, konané ve dnech 10.–12. 9. 2007 Právníckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. s. 171-175.

Časopisy:

1. BARTOŇ, Michal. Postavení a charakteristika Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. *Správní právo*, 2004, č. 12, roč. 37, s. 16 – 40.
2. HANDLAR, Jiří. Právní odpovědnost – netradiční zamýšlení nad tradičním pojmem. *Právník*, 2004, roč. 143, č. 11, s. 1041 – 1064.
3. MANA, Martin. Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor 2016. *Lidé a společnost*, 2017, roč. 8, č. 1, s. 39 – 49.
4. POUPEROVÁ, Olga. Audiovizuální mediální služby na vyžádání. *Právní rozhledy*, 2011, roč. 19, č. 10, s. 350 – 376.

Komentáře:

1. HENDRYCH, Dušan a kol. *Právníký slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 1481 s.
2. CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ Petr. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. 762 s.
3. WÜNSCHOVÁ PUJMANOVÁ, Alexandra. *Zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání: se souvisejícími dokumenty, formuláři, doporučenými postupy a metodickými výklady: komentář*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, 2012. 132 s.
4. ROZEHNAL, Aleš. *Mediální zákony. Komentář*. 1. vydání. Praha: ASPI, 2007. 272 s.
5. ROZEHNAL, Aleš. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Komentář*. 2. vydání. *Zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 300 s.
6. SLÁDEČEK, Vladimír a kol. *Ústava České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 1264 s.

Právní předpisy:

1. usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
2. ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
3. ústavní zákon č. 395/2001 Sb., kterým se mění ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
4. zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů
5. zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
6. zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
7. zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

8. zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
9. zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů
10. zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů
11. zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
12. zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her
13. zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
14. zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů
15. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Předpisy Evropské unie:

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)
2. Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS

Mezinárodní předpisy:

1. sdělení č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte
2. sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících
3. sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 57/2004 Sb. m. s., o Evropské úmluvě o přeshraniční televizi ve znění Protokolu pozměňujícího Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi

Judikatura:

1. nález Ústavního soudu ze dne 25. června 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01
2. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. června 2003, sp. zn. 28 Ca 404/2001
3. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. května 2005, sp. zn. 8 Ca 105/2004

4. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. června 2015, sp. zn. 3 A 53/2015
5. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. dubna 2007, sp. zn. 10 Ca 18/2007
6. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. září 2015, sp. zn. 5 A 218/2014
7. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. února 2017, sp. zn. 5 A 50/2013
8. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. dubna 2013, sp. zn. 9 A 220/2012
9. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. srpna 2006, sp. zn. 6 Ca 198/2006
10. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. října 2010, sp. zn. 11 Ca 351/2009
11. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. října 2010, sp. zn. 11 Ca 349/2009
12. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. prosince 2015, sp. zn. 7 As 250/2015
13. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. září 2008, sp. zn. 4 As 12/2008
14. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. dubna 2008, sp. zn. 4 As 32/2007
15. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 43/2007
16. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 2008, sp. zn. 6 As 21/2007
17. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. září 2011, sp. zn. 6 As 31/2011
18. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. března 2011, sp. zn. 8 As 79/2010
19. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2008, sp. zn. 6 As 70/2007
20. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. října 2009, sp. zn. 4 As 6/2009
21. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. července 2009, sp. zn. 7 As 16/2009
22. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. prosince 2009, sp. zn. 6 As 8/2009
23. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. srpna 2012, sp. zn. 8 As 111/2011
24. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. srpna 2017, sp. zn. 7 As 10/2017
25. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. srpna 2005, sp. zn. 4 As 8/2004
26. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2009, sp. zn. 4 As 58/2008
27. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 2012, sp. zn. 7 As 45/2012
28. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 2012, sp. zn. 7 As 7/2012
29. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2011, sp. zn. 3 As 10/2011
30. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. března 2016, sp. zn. 9 As 70/2015
31. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 20/2008
32. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 30/2008
33. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2009, sp. zn. 6 As 24/2008
34. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2009, sp. zn. 3 As 15/2009
35. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. března 2005, sp. zn. 6 As 16/2004
36. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. července 2008, sp. zn. 4 As 13/2008
37. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. září 2009, sp. zn. 4 As 7/2009
38. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. května 2017, sp. zn. 4 As 36/2017
39. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. října 2007, sp. zn. 3 As 61/2006
40. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2010, sp. zn. 6 As 19/2010
41. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. února 2007, sp. zn. 8 As 62/2005
42. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2011, sp. zn. 6 As 15/2011
43. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. července 2010, sp. zn. 6 As 21/2010

44. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. prosince 2011, sp. zn. 8 As 80/2011
45. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. prosince 2011, sp. zn. 8 As 80/2011
46. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2012, sp. zn. 5 As 15/2011
47. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2008, sp. zn. 4 As 36/2007
48. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. 3 As 64/2012
49. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4 As 34/2007
50. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2010, sp. zn. 8 As 67/2009
51. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. srpna 2017, sp. zn. 5 As 51/2017
52. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2009, sp. zn. 4 As 73/2008
53. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2015, sp. zn. 8 As 17/2013
54. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2011, sp. zn. 3 As 12/2011
55. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. března 2009, sp. zn. 6 As 44/2008
56. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. května 2010, sp. zn. 6 As 15/2010
57. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2008, sp. zn. 2 As 58/2008
58. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2009, sp. zn. 6 As 46/2008
59. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. září 2014, sp. zn. 8 As 84/2013
60. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2014, sp. zn. 8 As 85/2012
61. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2008, sp. zn. 2 As 34/2006
62. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, sp. zn. 7 As 57/2010
63. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. března 2012, sp. zn. I. ÚS 3628/11
64. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. října 2005, sp. zn. II. ÚS 396/05

Rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání:

1. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 13. září 2017, č. j. RRTV/13482/2017-pim
2. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 17. září 2012, č. j. LOJ/4160/2013
3. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 22. června 2010, č. j. sot/2046/2010
4. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 23. ledna 2018, č. j. RRTV/5286/2018-loj
5. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 3. února 2015, č. j. RRTV/622/2015-LOJ
6. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 30. července 2013, č. j. LOJ/3458/2013

7. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 30. července 2012, č. j. LOJ/3456/2013
8. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 5. listopadu 2013, č. j. LOJ/4924/2013
9. rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 9. dubna 2013, č. j. DRD/1579/2013

Zápis zasedání Rady pro rozhlasové a televizní vysílání:

1. *Zápis z 12. zasedání, konaného dne 21. 6. 2016* [online]. RRTV, 21. června 2016 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_12_16.pdf>.
2. *Zápis z 17. zasedání, konaného dne 20. 9. 2016* [online]. RRTV, 20. září 2016 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_17_16.pdf>.
3. *Zápis z 4. zasedání 2018, konaného ve dnech 20. 2. 2018* [online]. RRTV, 20. února 2018 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_04_18.pdf>.
4. *Zápis z 19. zasedání, konaného ve dnech 24. – 25. 10. 2006* [online]. RRTV, 25. října 2006 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na: <<https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/zr200619.pdf>>.
5. *Zápis z 9. zasedání, konaného dne 9. 5. 2012* [online]. RRTV, 9. května 2012 [cit. 17. března 2018]. Dostupné na: <https://www.rrtv.cz/cz/files/memo/z%C3%A1pis_09_12.pdf>.

Internetové stránky a soubory:

1. *Explanatory Report to the European Convention on Transfrontier Television* [online]. COUNCIL OF EUROPE PORTAL, 15. ledna 2015 [cit. 15. února 2018]. Dostupné na <<https://rm.coe.int/16800cb348>>.
2. *Kodex České televize - zásady naplňování veřejné služby oblasti televizního vysílání* [online]. Česká televize, 2. července 2003 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/kodex-ct/pdf/kodex-ct.pdf?_ga=2.119653384.1401359583.1519479450-962151082.1438532356>.
3. *Kodex Českého rozhlasu* [online]. Český rozhlas, 15. října 2010 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://media.rozhlas.cz/_binary/00730694.pdf>.
4. *Kodex Reklamy* [online]. Rada pro reklamu, 26. června 2013 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <<http://www.rpr.cz/download/rpr/kodex.doc>>.

5. *Protection of Minors in the Audiovisual Media Services: Trends & Practices (ERGA report)* [online]. ERGA, 19. dubna 2017 [cit. 15. února 2018]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc_id=44167>.
6. *Rešerše kriminálních seriálů v televizním vysílání VI* [online]. Děti a média, 26. února 2018 [cit. 19. března 2018]. Dostupné na: <<http://www.detiamedia.cz/art/2846/reserse-kriminalnich-serialu-v-televiznim-vysilani-vi.htm>>.
7. *Stanovisko RRTV – kvalifikovaný disclaimer – Samoregulace* [online]. RRTV, 19. října 2010 [cit. 28. února 2018]. Dostupné na <https://www.rrtv.cz/cz/static/cim-se-ridime/pravni-standoviska/STANOVISKO_DISCLAIMER.pdf>.
8. *Stanovisko RRTV k výjimce z povinnosti provozovatelů vysílání a převzatého vysílání nezařazovat v době od 6:00 do 22:00 hodin takové pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, tj. v případech, kdy je koncovému uživateli vysílání dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým* [online]. RRTV, 19. října 2010 [cit. 19. března 2018]. Dostupné na <https://www.rrtv.cz/cz/static/cim-se-ridime/pravni-standoviska/STANOVISKO_TECH_OPATRENI.pdf>.
9. *Stanovisko RRTV k výkladu pojmu pořad pro děti* [online]. RRTV, 17. prosince 2013 [cit. 12. března 2018]. Dostupné na <https://www.rrtv.cz/cz/static/metodiky/Stanovisko_porad_pro_deti.pdf>.
10. *Vládní návrh zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání). Důvodová zpráva* [online]. Portál Aplikace ODok, 21. srpna 2009 [cit. 4. února 2018]. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RACK7V59YTVL>>.
11. *Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Důvodová zpráva* [online]. Portál Aplikace ODok, 27. listopadu 2014 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN9R9BJQYR>>.
12. *Zpráva o činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a o stavu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a v oblasti poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání za rok 2011* [online]. RRTV, 15. února 2012 [cit. 13. března 2018]. Dostupné na <<https://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ2011.pdf>>.

Abstrakt

Cílem diplomové práce „Ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých v rozhodovací praxi RRTV a judikatuře správních soudů“ je poskytnout komplexní náhled na to, jak jsou děti a mladiství chráněni zákonem před nevhodným obsahem vyskytujícím se v rozhlasovém a televizním vysílání a v audiovizuálních službách na vyžádání.

Ústředním tématem je pak výklad těchto zákonných povinností ve světle judikatury správních soudů a rozhodovací praxi Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“). Práce hodnotí, jak judikatura a Rada doposud vyplnily neurčité právní pojmy, jimiž jsou tyto povinnosti v zákoně vyjádřeny.

Na úvod práce v první kapitole je vymezen ústavní, evropský a zákonný rámec, v němž se práce pohybuje a vymezení základních pojmů, se kterými dále pracuje. Druhá kapitola pojednává o odpovědnosti za obsah vysílání v obecném rámci a představuje Radu pro rozhlasové a televizní vysílání jako orgán následného dozoru.

Ústředními částmi práce jsou třetí a čtvrtá kapitola, v nichž jsou postupně rozebrány jednotlivé povinnosti a přestupky chránící děti a mladistvé v zákoně o vysílání, v zákoně o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a v zákoně o regulaci reklamy. U každé povinnosti je následně přiblížena dosavadní rozhodovací praxe a judikatura, která se jí dotýká.

Abstract

The aim of the thesis “Protection of physical, mental and moral development of children and minors in decisions of the Council for Radio and Television Broadcasting and judicial decisions of administrative courts and administrative courts” is to give an overall view on how well are children and minors protected by the law from inappropriate content that occurs in radio and television broadcast and in on-demand audiovisual media services.

The main topic of the thesis is the interpretation of legal obligations in the light of administrative court’s judicial decisions and decision-making practice of the Council. The thesis evaluates, to which extent have the administrative courts and the Council defined the indeterminate legal terms, which are used as a part of definition of legal obligations, so far.

In the first chapter the thesis sets up the constitutional, European and national legal framework and explains basic terms, which are used throughout the following chapters. The second chapter deals with liability for the content of broadcast and introduces the Council as the authority for subsequent supervision.

The main parts of the thesis are chapters three and four. Those chapters are focused on specific legal obligations that arise from the Act on Radio and Television Broadcasting, the Act on the regulation of advertising and the On-demand Audiovisual Media Services Act, and which are there to protect children and minors. The thesis also defines misdemeanours, that are committed if a person violates the obligations. For each obligation there is an overview of existing decision-making practise and judicial decisions.

Klíčová slova

mediální právo, rada pro rozhlasové a televizní vysílání, judikatura, ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých, televizní a rozhlasové vysílání, audiovizuální mediální služby na vyžádání, reklama, obchodní sdělení

Key words

media law, the Council for Radio and Television Broadcasting, judicial decisions, protection of physical, mental and moral development of children and minors, television and radio broadcasting, on-demand audiovisual media services, advertising, commercial communication